

309311 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ నవంబరు నెల 30 వ తేది శనివారము No. 198
సంపుటము. ౫ కాళియుక్తి వామన శంకర కార్తిక మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. సంచిక ౧౯౮

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.
మొత్తముగా గొనువారలకు ధర లెక్కించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు ఖరీదున్న వో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపొడి	మోహిని తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము. అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము
దగ్గు, శైత్యము, పడి శెము, రొమ్ముపడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోష్టి,
బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కనిడబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-6-0. పోష్టిఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

G. W. M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Love of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House or The Queen's Prophecy 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust--A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WATCH CO.
536 Post Box 167 (A) Madras. E.

AWARDED GOLD MEDAL 490
IN THE BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO THE WORLD-RENOUNED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను ! ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాచేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూనైస్యములకును, నావికాదళమునకు, వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

(1049) గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందరివద్దను దొరకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్స్లవేడు, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈ అమృతార్ణవ రక్షణమునుగొనిన వీర్యమును హెచ్చించి పురుషుని కలిగించి యున్నదేమనగా చేతి చేతి కాలి ముందుల పోగొట్టును. మొదటను చల్ల చేసి శరీరమునకు తేబున్నను కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, ఫేదలు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని లెప్పుక వివరించును.

(219) అర్ధశాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర ముడికంకర్ గోవింద్రి,
అతంగనిగ్రహాశాస్త్రము, 157, బ్రాహ్మణ, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు కుశారము మందు తుప్పొక్కునుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పర్వము తెలు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచిక్కుల పనిలేదు. దుచ్చయైన మా మలయచందనము ఎటువు తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల నెగరోగమును మాడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

నో టీ సు.

దేశవాద కాపరస్తులు, పబ్లికెట్టి పందర్ వాడ్ 2 ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య 8 బెంబలిగి శరణప్ప 4 మందడ వెంకట్రాయుడుగారి కుమార్లు (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ. వెంకటసుబ్బారావు రెగూడవల్లి సుబ్బారాయుడుగార్ల తాలూకు క్రి. ఉద్దామల్లేశ్వర రైతుమిల్లుపేటలో దేశవాద లోకామ్యునిసిటీ పోస్టెం 4/1 రూ ౧౪ వెంట్ల వెట్టిబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంతవరకు మక్కువేయబడిన గ్రీన్ కాటన్ కంపెనీ 60 హక్కుపరక గల అయిల్ ఇంజిన్ కంప్లీటుగా ఒకటిన్ని, అందుకు సంబంధించిన మెషింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపంపు, వాల్వర్లుఇంకా ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్లరసామానాలున్న భాగస్థులందరూ కలిసి స్వయముగా ఆన 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2,3,4 తేదీలను జేలమువేసి ఆఖరుపాటమీద కొట్టివేయబడును గనుక కావలసినవారువచ్చి కొనుక్కోవచ్చును. వరకులు వేలంపాట కాలమందు తెలియపర్చదాచువును. కావలసినవారికి ఏవిధమైన సంబాయిషీ కావలసినదొచ్చినట్టిటికి ఈదినివ సంతకము చేసిన వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును.

ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య,
బెంబలిగి శరణప్ప,
దేశవాద. (1860) మేనేజర్.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

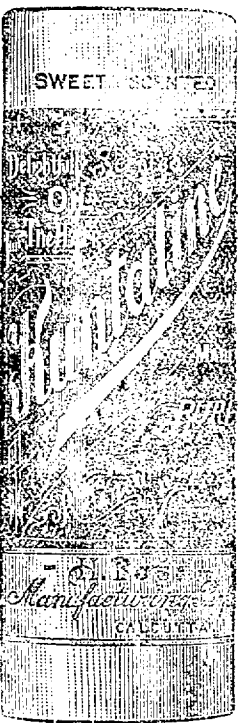
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypo-aemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning this Andhra Patika to thi [669]
 Fractruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

కుంతలైక్ కలనూనెను గురించి ముఖ్య పురుషులకు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్నగు వారంతగ పొగడినవాలును మీరు చూచినచో వాళ్లు ప్రాచీనములగు మీరు అశ్వత్థమును తక్కువ పొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగుములకై లైలమును, ఎప్పుడోయిట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు బ్రేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీ మండదకునా? మీ కుంతలైక్ నూనెను రెండు మాసములనుండి వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో నొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ వెలిగినది. వచ్చి మావసుక గూడ కలది. వాసనరానికొనినవెదల కూడ పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్థూలు కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చిపు జడ్జి) సి. కృష్ణక (ఆత్మభర్త) వారు అటు లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

(1299)

నేను మీ కలనూనెను పరమభద్రకర్మమున వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జీవించినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసమైనది నొక్క చెప్పగలను.
 మదరాసు ఎగ్జిక్యూటివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు వ్రాసిరి:—
 ఇట్టి పరమభద్రకర్మము భారతీయులచే రియారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లనకుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
 సమ ఏజన్సీ వరకులు చున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తంజుకెట్టి వీధిలో నున్న మా సోట ఏజంటులు
 కే. ఎస్. వి. ఆయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 129
 (రజస్థాన్) **ఆటో డిల్ బహార్.** (రజస్థాన్)
 నాబడినది. కాబడినది.
 ఇప్పుటికాలపురుది కనుపడునది, సాటిలేని నునోజ్ ముగు నువాసనగలది.
 ఆటోహాగాని, సారాహాగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేరళ పువ్వుసారము.
 నీ రువాసనై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోగ్ధముగ, రువాసన నిర్మలమగుచును.
 ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలతో నుండును.

చిన్న సీసా (అర డ్రాం)	సీసా 1.5 క 0.90
మధ్యపరిమాణ సీసా 1-1/2 డ్రాం	" " 0.12.0
సీసా 2	" " 1.4.0
పెద్ద సీసా 4	" " 2.0.0

 వి. పి. బిర్మలు బుడ్డి 1-కి 0.6-0, 3 బుడ్డు 0.14.0 ప్రత్యేకము.
 కట్టి, పట్టుకొనుటకు ప్రసిద్ధముగు క్రెడిట్ పుస్తకము వారకును. ఈ ఆటోహాగాని నకల వెంట్రుకలపు, కాపున, తామర కొయ్యపును సీసాపై ను, వాడుకనైన ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క సలహానుసానము పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగుకవారికి వ్రాసినచో అలాగే ముద్రలగు నువాసనకాదు ఈ సలహానుసానమును పంపుదురు.
 సోటాహాగాని: ఆంగ్లమునందుక (జే) అందు కంపెనీ సెం. 155, బామ్బాయ్ నీధి, బామ్బాయి.
 మద్రాసు రిజిస్టరు: ఆటోహాగాని పురుషోత్తమాద్రి, చైవాహాగాని, మద్రాసు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుంటూరునందు ప్రభాకరము ఉమామహేశ్వర ముని తులగారు 22-వ తేదీనుండి హిందూధర్మము గురించి మూడుప న్యాయము లిచ్చిరి.

గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలున కైదుమెట్లమూలమున లింగ గుంట యను గ్రామమునందలి కారవాసికేతన పుస్తకభాండా గార ప్రభు వార్షికోత్సవము స్వగృహమున కార్యదర్శిత్వ ప్రీతివాసయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద చక్కగ జరుపబడెను.

ఒక విశేషము ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—అమలాపురం తాలూకాలోని గోడి యనుపురమందు దుద్రరాజు రామ రాజుగారి నొక గొప్పరాజు తాము జన్మించినది మొదలు బహుధార్మికులై ఆ నేకధర్మకార్యములను చేసి 86 సంవత్సరములు జీవించి తుదకు బహుజ్ఞ ప్రితో భగవన్నామస్తవరణ చేయుచు సరంపవమును పొందినారు. వారు కవిపోషకులు.

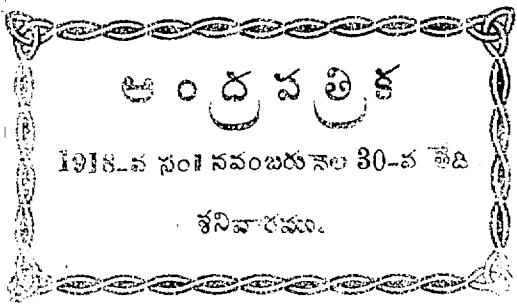
25-11-18 తేదీ సోమవారము మొదలు 1-12-18 తేదీ ఆదివారమువరకు కాకినాడయందు ప్రతిసాయంకాలము 6 గంటలు లగాయతు 7 గంటల వరకు గౌతమ దివ్యజ్ఞాన సమాజ మందిరమున దివ్యజ్ఞానమతబోధకు లగు చిట్టమూరు రామయ్య పంతులు, బి. యే., ఎల్. టి. గారు పారమార్థికధర్మము, జీవస్వరూపము, దైవము—పురుషయత్నము, స్వర్గము—నరకము, చిత్రకుద్ది, యజ్ఞములు, హిందూమతము—దివ్యజ్ఞానము, అను విషయములను గురించి తెలుగున నుపన్యసించెదరు.

గుంటూరు నందలందు వారుక గామములో గల పార్వత సమాజపు ప్రభువు వార్షికోత్సవ భారత బ్రహ్మప్రసారకులగు ఒంగంటి వేంకట నారాయణగారి యాధిపత్యమున హోదా పాలికాసాతశాలలో 26-తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలవరకు నెను. నల్లాది సాంబమూర్తిగారు వైకథ్యాసము గూర్చి యొ, మద్దిదిట్ల గౌరీశంకరాద్రి భక్తిని గూర్చియు ముచ్చటించిరి. సమాజకార్యదర్శు లగు పుల్లెల నారాయణమూర్తిగారు సంతకర్తకార్యము చేదికను జరిగిరి.

ఆంధ్రపరివత్తు వారి యశాదరణ పనుల కీర్తి కతో రాజ మహేంద్రవరమునుండి విశేషము లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: రాజమహేంద్రవరమునందలి యార్జునశాలలో సంస్కృతాంధ్రములను నేర్పు పండితులును, మొట్టమొదటకు బరిచన్ని ర్యాణమునందు బరిచేసినవారును, అనర్థ రాధుకము మొదలగు నుత్తమ సంస్కృత గ్రంథములను దెలిగించినవారు, నగు బ్రహ్మశ్రీ యాదండి వ్యాసమూర్తి కాస్తులవారు రాక్షస నామ సంవత్సరమున స్వర్ణపుటై. వీరు పరివత్తులో గౌరవన భ్యులుగానుండిరి. కటా! వీరిమరణమును గూర్చి పరిశీలించుచు బరిచేస్తువారు కూడి, తమసానుభూతిని వారికుటుంబము నకుఁగాని పత్రికలకుఁగాని తెలిపినట్లులేదు. పోనిందు దాని కేమి, క్రితాస్తులవారు రచించినగ్రంథము లేనియో, యెన్ని ముద్రింపఁబడినచో యెన్ని యముద్రితములో, కనుగొని వాని నొక్కొక్క ప్రితిని, పరివత్తువారు తమ పుస్తకభాండా గారమునందుంచిరా? క్రితాస్తులవారు సంస్కృతభారతమును బండ్రొందు దర్శములకంటకు తెలిగించియున్నారు. ఆగ్రంథమును బరిచేస్తువారు ముద్రింపలేకున్నను దానికొకపుత్త్రిక నైనను వ్రాయించి తమ భాండాగారమునకు బదిలఁబఱచుట కూడదా?

గోదావరిజిల్లా రాజవోలునుండి మా విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మా తాలూకా అన్ని గ్రామములలోను ప్రతిదినమును వివక్షరము హెచ్చిపోవుచున్నది. ఇంకలో తగ్గునూచనలుకూడ కాన్పించుటలేదు. యరణములు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నవి. వచ్చినచానికి తిరుగుటలేదు. ఈజ్వర మొక జేతనములనుకల అగుచున్న దను మాధవిశ్వాసమున బు లోనై కొన్నిచోట్ల ఉత్సవములు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇట్టి నిరాధారశీలిలో ప్రజలున్నను, ఆరోగ్యవ్యోగులు కొంచెమైనను శ్రద్ధ వహించినట్లు కన్పట్టును. గ్రామములనుండి వచ్చు ఆర్థ సాధకులకు చెవి యొగ్గి ఇకముందయినను వారు తగుశ్రద్ధ వహింతు రని నమ్ముచున్నాము.
 ధర లనుదినమును విపరీతముగ పెరిగిపోవుచున్నవి. తగ్గునూచనలు కల్పించుటలేదు. ధాన్యము బస్తా రు 9-0-0 ల వరకు అమ్ముచున్నది. తక్కిన వస్తువులకూడ హెచ్చుధరలలోనే యున్నవి. ప్రజలు మలమల మాడి పోవుచున్నారు. నూలు ధరమాత్ర మీమాధ్య కొంచెము తగ్గనట! యద్దదిరామ ము మూలమున ధరలు తగ్గునని ప్రజలు సంతోషించుచున్నారు.

‘వాసికో’నవలయును.

యుద్ధవిరామము: అనంతరము

యుద్ధవిరామముతో శత్రుదేశములలో ప్రచండ మగు మార్పులు జరిగినవి. యుద్ధ మారంభించిన జర్మనీగాని, ఆస్ట్రీయాగాని, యిప్పుడు పూర్వయానముతోలేవు. రెండు సామ్రాజ్యములును నేడనేక శకలములక్రింద విచ్ఛిన్నములై రాజకరిపాలనమును త్యజించి ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముల క్రింద మారి నవి. జర్మనీలో కెయిజరుచక్రవర్తి దుష్పరిపాలన మంత మొందుట సంతోషదాయక మయినను, నూతనసంస్థ లాందోళనమున కెడమిచ్చుచున్నవి. జర్మనీలో జరిగిన విప్లవము కృత్రిమ మనియు, తాత్కాలికమనియు, కొందరభీష్టాయవడుచున్నారు. ఈ యూహకు కొన్ని సందర్భము లెడమిచ్చు చున్నవి. ప్రపంచ సంగ్రామ కాలములో నొక రిగ్గు హిందెనుబట్టి సేనాని యింకిను. అధికార పదవియందుండి, నూతన జర్మను ప్రభుత్వమును నడుపుచున్నాడు. ప్రజలను నిరంకుశాభిమాను లుగా నొక రిగ్గు డాక్టరు సోల్ట్సుగ రిగ్గుకారపదవి యందున్నాడు. బవేరియా దేశపు రాజు రాజ్య పదవిని త్యజించియు, తిరిగి దేశమునందే సామాన్య పౌరునిగా కాలము గడపుచున్నాడు. యుద్ధవిరామపు షరతులకు జర్మను ప్రభుత్వ మొడబడియు, వాటిని కార్యాచరణలో బెట్టుటకు వెనుదీయట యే గాక అవి ఆచరణసాధ్యములు కావని సాకుల బలుకుచు, అమెరికాకును ఇంగ్లండున కును మధ్య అంతఃకలహముల బురికొల్పు ప్రయత్నించుచున్నది. నిజమాయోచించిన, జర్మనీయరం తముల సూచి నొకవరి తలపోయు భారికి యుద్ధవిరామపు షరతులు కఠినములని తోచ జాలవు. ఈ షరతులన్నియు తాత్కాలికములే గాని శాశ్వతములు గావు. జర్మనీ తిరిగి యుద్ధ మారంభించి ప్రపంచమును సంతోషపెట్టకుండు టకే యీ షరతులు విధింపబడినవి. ఈ సందర్భ ముల నన్నిటిని యోచించిన, జర్మనీ హృదయము నిజముగ మారిందా యని, సందియము గలుగు టలో వింతలేదు. ఇంటియగాక, కెయిజరు రాజ్య పరిత్యాగము జేసినటుల ప్రకటనమే వెలువడలేదని, వార్తలరుదెంచుచున్నవి. కెయిజరు యనన తగిన నిర్బంధమునందుండక, హాలెండులో స్వేచ్ఛగ దిరుగుచున్నాడు. ఏదినము తిరిగి జర్మనీలో ప్రవేశించునో తెలియకున్నది. అందుచే, కెయిజరు రాజ్య పరిత్యాగము గావించిరను వార్త బూటకమా? మిత్రమండలి విధించెడి యుద్ధవ్యూహభారమును తప్పించుకొనుట కీ షన్నుగడ బయలు వెడలెనా? ఈ సందియములకు సరియగు సమాధానము జెప్పటకు, జర్మనీలోని నిజస్థితి యింకను బహిర్గతము గాకుండుటచే, వలసపడకున్నది.

జర్మనువిప్లవ మంతయు బూటక మనుట అతి శయోక్తి యని తలచినను, ప్రస్తుత ప్రభుత్వము సుస్థిరముగనుండి, దేశ పరిపాలనమును కొనసాగించ గలదా యను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. ప్రస్తుతమున జర్మను ఛాన్సలరుగ ఎబర్ట్ గారు, సాంఘిక ప్రజాసత్తాకము, రాజకరిపాలనాస్థానమును పూర్తిగా నాక్రమించినదని తెలిపియుండెను. కాని,

సాంఘికవాదులలో రెండు తెగలు గలవు. స్వతంత్ర సాంఘిక వాదుల పలుకుబడి సత్వరముగ అతిశయించుచున్నది. వీరు, డాక్టరు సోల్ట్సు మొదలగు ప్రజలను పక్షాభిమానులు పరిపాలనా వ్యవహారములలో పాల్గొనుట కంగీకరింపరు. ప్రస్తుతము స్వతంత్ర సాంఘిక వాదులకు ప్రభుత్వమున పలుకుబడి లేనప్పటికిని, వారి పలుకుబడి సామాజికతిశయించుచున్నటుల, తంత్రీవార్తలు దెబ్బబుచ్చుచున్నవి. తిరిగి అంతర్భుద్ధము ప్రబలుచేయి యని భయపడుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. విషయ మటుండ, కెయిజరు, యువరాజు, మొదలగు వారింకను స్వేచ్ఛ ననుభవించుచున్నారు. కెయిజరుగారికి, హాలెండు దేశములో స్వేచ్ఛ యొసంగుట, అంతర్జాతీయసూత్రములకు భిన్నముగ నున్నదని, ఫ్రెంచిప్రభుత్వము వారు డచ్చిప్రభుత్వమువారికి దెలియబరచిరి గాని, శరణాగతులలో నొకరిగ మాత్రమే వారిని జేర్చికొంటిమని డచ్చిప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. కాని, యీ ప్రత్యుత్తరము ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారిని సంతృప్తిపరుపలేదు. కెయిజరు పక్షాభిమాను లింకను జర్మనీలో లేకపోలేదు. కెయిజరుగారు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నంతవరకు, ప్రతివిప్లవప్రాదవ ముండనే యున్నది. మార్క్సిట్టు సేనాని పెద్దనైక్యమును సోగు జేసి, తిరుగుబాటును పురికొల్పు యత్నించుచున్నటుల తెలియచున్నది. అందుచే సందియము వలకును, కెయిజరుగారు మిత్రమండలివారి స్వాధీనములో నుండుట యవసర మగుచున్నది.

మరియొక సందిగ్ధస్థితి సూడ ఏర్పడినది. ఆస్ట్రీయా, జర్మనుదేశములు చిన్న చిన్న రాజ్యములుగ చీలిపోవుటచే దృఢముగా కేంద్రప్రభుత్వ మొకటి లేకుండుట సంభవించుచున్నది. ఒక రాజ్యమునకును వేరొక రాజ్యమునకును తగిన సంయోగము లేనందుచే, వేరొక ప్రశ్న కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఏ రాజ్యముతో మిత్రమండలి సంధి జేసికొనవలయును? ప్రమ్యా, సాక్షిని, బవేరియా, బేడను మొదలగు స్వల్పరాజ్యములతో విడివిడిగ సంధి జేసికొనుట భరిమాసాస్పదముగ నుండును. జర్మను సామ్రాజ్యమున కంతకును తగిన కేంద్రప్రభుత్వము లేకుండుటచే, జర్మనీ యంతటితో సంధి గుమచ్చుకొనుటకు వీలు గనుపడదు. జర్మను సామ్రాజ్యపు భారము సంతను నహించి మాటలాడువారు గాన్నింపరు. ఇట్టి చిక్కె ఆస్ట్రీయాలో సూడ గగ్నట్టుచున్నది. మిత్రమండలి వారు విధించెడి యుద్ధవ్యూహభారము నెవరు భరించెదరు? ఈ స్వల్పరాజ్యము లన్నియు, ఈ భారమును తాము ప్రత్యేకముగ భరింపలే మని ఘోషింపవచ్చును. అందుకనియే సెంట్రలు పల్లి సిటీ బోర్డువారిటుల ప్రకటించిరి. “యుద్ధ మంత మొందిన దను భావ మెట్లెడలను వ్యాపించినది. కాని సంధి యంతచేరువలో నున్నను, విజయ నిర్వము గాని, సంధివాంఛ గాని విశేషముగ గన్పించుట లేదు. తగిన పరిహారము శత్రువుల నుండి నైకొనబడజేయి యను ఆతురత మాత్ర మెక్కుడుగా గాన్పించుచున్నది.” ఈ సందర్భము లన్నియు, మిత్రమండలి నాందోళనపూరితుల గావించుటయం బాభ్యుత్స మెద్దియు లేదు. కాని మిత్రమండలివారిండుటకు విచారించ నవసర ముండదు. స్వాతంత్ర్యసంవర్ధనమునకై మిత్రమండలి సంగ్రామమున ప్రవేశించినది. స్వల్పరాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించినది. శత్రుదేశము లందు సూడ స్వాతంత్ర్యసంస్థాపనలు ప్రతిష్ఠిత మగునటుల జేయగలిగినది. శత్రుదేశ వినాశమును, మిత్రమండలి యాశించుట లేదు. శత్రు

దేశములందు బెరుగుచున్న, స్వాతంత్ర్యోద్ధీకనమును పెంపొందించుట మిత్రమండలి ధర్మము. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు శత్రుదేశములలోని విప్లవము ధర్మబద్ధముగ కొనసాగి ప్రపంచ కళ్యాణమునకు దోడ్పడునటుల గావింప సమకట్టియున్నారు. మిత్రమండలి వారింట్లకై శత్రుదేశములందే గాక స్వచ్ఛ స్వసామ్రాజ్యము లందు సూడ సాతంత్ర్యప్రవర్ధనమునకై కృషి సలుపవలసి యుండును. ప్రపంచమునందలి ప్రతి దేశమునందును స్వాతంత్ర్యము మూర్తీభవించి యున్నపుడు, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణము శుభమును చేకూర్చును. సంగ్రామముల నికమీద తల యెత్తికుండ జేయ గలుగును. సర్వసమత్వ భావమును పెంపొందింప గలుగును. మిత్రమండలి వారి దృష్టియంతయు నికమీద, ఉన్నతాదర్శములను నెలకొల్పుటకయి కేంద్రీకరింపబడవలెను. స్వల్పపు కోర్కెలను సంతృప్తిపరచు కొనుటకు గాని, వగ తీర్చుకొనుటకు గాని, వారి బుద్ధినైశ ద్యము సంతగ వినియోగించ బనిలేదు. సంధిసభ వారు, ప్రపంచకళ్యాణమును మనసునం దిడికొని, మానవ్రల యభివృద్ధికి తగిన కట్టుదిట్టముల నేర్పరచి వాటిని శాశ్వతముగ నెలకొల్పగలరేని, యితరవరకును జరిగిన ప్రచండసంగ్రామము మానవాభ్యుదయమునకయి, పరిణమించె నని ప్రజ లెల్ల రాసందాధి నోలలాడగలరు.

మెయిలు పత్రికావిషాదము

యుద్ధము జయప్రదముగా ముగిసినందులకు భారతీయు లందరు సంతసించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యపక్షమునకు విజయము గలుగుట వారి కెంతయు సంతోషదాయకము. సంగ్రామ విజయము, స్వదేశ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు రాచబాట నేర్పరచినదని, భారతీయు లుబొంగుట సహజము. భారతీయు లీ రీతిన వివరితముగ సంతసించుట, మెయిలుపత్రికకు రుచింపకున్నది. భారతీయుల సంతసము వారి చిత్తనిద్రాహమును వ్యక్తపరచుచున్నటుల, మెయిలుపత్రిక గ్రహించినది. భారతజాతి భారతజాతి యని, దేశీయపత్రికలు పలుమారు వ్రాయుట, లేని య సత్యమునకు సత్యత్యము గల్పించుటకొరకని, మెయిలుపత్రిక యూహించుచున్నది. వాదసౌకర్యార్థమై భారత జాతి యొకటి లేదని యంగీకరించినను, దృఢముగా మానసిక సంకల్పముచే నట్టి జాతీయతను నిర్మించుట సాధ్య మను రహస్యము మెయిలుపత్రికకు దెలియకున్నది. రక్తసంబంధము గాని, భాషా సంబంధము గాని లేని పలువిధ మగు జాతులన్నియు, వివిధప్రాంతములనుండి అమెరికాలో ప్రవేశించి, అమెరికాజాతి క్రింద పవనహరింపబడుచున్నవి. అమెరికా జాతివారని, మెయిలు పత్రిక పలుమారు వ్రాయుచుండును గాని ఇటాలి యను జాతి యని గాని, జర్మను జాతి యని గాని, ఆంగ్లజాతియనిగాని, వ్రాయు వాహసించదు. కాని, సామూన్యసాంప్రదాయములును, నాగరికతయు, దేవభాషయు, ప్రమాణగ్రంథములును, పుణ్యస్థలములును, సామూన్యప్రభుత్వమును గల భారతీయులకు ప్రత్యేకజాతీయత గలదనుట, మెయిలు పత్రికకు ఏ పరీతముగ దోచుచున్నది! ఇది యటుండ, ప్రాస్పిదేశమున జర్మను నైస్యములు తండ్రితండములుగ విజృంభించుచున్నపుడు, భారతీయ నైస్యములు శత్రువిజృంభణము నరికట్టి ప్రాస్పిదేశమును సంరక్షించె నని, సైనికాధికారులచే సంగీకరింప

బడెను. భారతీయుల ధైర్యవరాక్రమము లుగ్గడించబడెను. ఇందుకు భారతీయులు గర్వకడుల సహజము. మెయిలు కృత్రిక మాత్ర మిందులకు గినిసి, హైందవ నైతికలు గివేషివద్ద ముట్టడించబడకుండ, ప్రెంచి నైతికములే సహాయము చేసినవి, తృణీకరించుచున్నది. భారతీయుల కాంగ్ల సామ్రాజ్యములో మిగిలిన వారితో బాటు సమాన స్థాన మొసగుచో, ప్రపంచాభ్యుదయమునకై కృషి నలుపుటలో నాయకత్వము వహించగల రని, మొక స్థానికపత్రిక వ్రాయగ, ఇట్టి ఫలితమును తానుగాని ఈ పత్రికగాని తమ జీవితమున ఏతీరిక పని మెయిలుకృత్రిక యధిక్షేపించుచున్నది. కాని ప్రపంచములో ననుదినముజరుగుచున్న ఉద్యమగు వింతలలో నిది మొకవింత యనిపించుకొనదు. పోలులును, డెకోస్లావులును, ఆరబ్యులును, ఆఫ్రికా నీగ్రోలును, ఈ తరుణమున స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెద రని, మెయిలుకృత్రిక యెనను యూహించి యుండదు. హిందూదేశ మెప్పుడును ఆభ్యాత్మిక శయములను ప్రపంచమునకు వెలిబుచ్చుచుండెను. తత్వసిద్ధాంతముల కోడికరించుటలో, హిందూ దేశమున కే దేశమును మించజాలదు. పాశ్చాత్య ప్రపంచ మంతయు, భౌతిక విజయములలో నిభివృద్ధికై ప్రయత్నించుచుండ, ప్రాపంచిక సుఖములు శాశ్వతానందము గొలువజాలవని, హిందూ దేశ మెన్నడును ఉద్ధోషించుచునే యుండెను. ఆభ్యాత్మికచింతను విడనాడుటచే, పాశ్చాత్య ప్రపంచము మోటుబలముపై నాధారపడి ప్రపంచ సంగ్రామమున దిగినది. కాని సత్యము, ధర్మమే, తుదకు విజయముగాంచు నని ఈ సంగ్రామమున తేటతెల్లమయినది. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున, మోటు బలమునకు ప్రాముఖ్య మొసగక, న్యాయధర్మములపై నూతన స్పృహ నెలకొల్పవలె నని, పాశ్చాత్యులు యోచించుచున్నారు. ఇందు కొరకే, అంతర్జాతీయ సంఘమును ప్రతిష్ఠించ జూచుచున్నారు. దీనిని బట్టి, ప్రపంచ మంతయు హైందవధర్మము వంకకే, తుదకు మరలవలసి వచ్చినది. అట్టిస్థితిలో, తగిన స్వాతంత్ర్య మొసగినచో, హిందూదేశము ప్రపంచాభ్యుదయమునకై కృషిసల్పి నూతనాశయములను మానవకోటి కొనగననుటలో, చింత ఏమాత్ర ముండజాలదు. కాని, మెయిలుకృత్రిక యంతర్యమూలించిన లేదు. సంగ్రామవిజయము మూలమున, భారతీయులకుగూడ స్వాతంత్ర్యము లభించు నేమో యను భీతితో, మెయిలుకృత్రిక విపాదము జూపుచున్నది.

ఆంగ్లదేశము: ఎన్నికలు

ఎన్నికల గడచిన ఆంగ్లదేశమునందు చాల రేగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. మూడు కక్ష లిదివరకు ప్రాముఖ్యము గాంచినవి. కోయలిషను ప్రభుత్వ కక్షమువారు లాయడు జార్జి బోనార్లా గార్ల నాయకత్వముక్రింద తమ సభ్యులను పార్లమెంటున కంప ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వాధికారము వీరియం దుండటచేతను సంగ్రామ విజయమునకు వీరు కారకు లగుట చేతను, వీరికి విజయావకాశము లేకుండు గల వని యిదివరకు తెలిపియుంటిమి. లేబరుకక్షము వారు, కాలచిహ్నములబట్టి, విజయము గాంచ వచ్చునని దోచుచున్నది. కాని, విజయమున కవసరమగు చాకచక్యము, నేర్పు, సామర్థ్యము, వీ రెవరచికోసరో లేదో తెలియదు. ఇక లిబరలు కక్షమువారు ఆస్పిక్టర్ గారి నాయకత్వముక్రింద ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరికి బలము చాల తక్కువ. ప్రతి లిబరలుకక్షమువారు గొందరు

చీలి, లాయడుజార్జిగారిపక్షము వహించిరి. లేబరు కక్షము వీరినుండి వీలైపోయినది. ఐరిషు జాతీయ వాదులైనను, వీరికి తోడుగ నుండకుండ, సికాఫీను కక్షవారు 155 ఖాళీలకు 100-గురు పోటీదారుల నిలువబెట్టుచున్నారు. ఐర్లెండులో, స్వరాజ్యశయ సాఫల్యము దూర మునకొలదియు, సికాఫీను కక్షవారి సాఫల్య మతిశయించుచున్నది. జాతీయ వాదుల పలుకుబడి నానాటికి తీరించుచున్నది. ఈ సందర్భముల నన్నిటిజూచిన, లిబరలుకక్షము పునరుజ్జీవింపబడునను నాశ కేటము లేకున్నది. స్త్రీలు సభ్యులగుట కెక్కుడుగ ప్రయత్నించుచున్నారని, నేటి తంత్రీవార్తలు చెలుపుచున్నవి. స్త్రీస్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయము గాంచట కనేకమగు యిడుమలకు లోనై, తనకత్తి సంతను భారబోసిన, క్రిస్టబెలు పాంఖర్స్టుగారు, పార్లమెంటు సభ్యులకై ప్రయత్నించుచున్నది. హోప్ లను స్త్రీ ఆస్పిక్టర్ గారికి పోటీగ నిలువబడినది. అరువది లక్షలమంది స్త్రీలకు ఎన్నికహక్కు లభించుటచే, వీరింద రేపక్షము వహించెదరో యని, ఎల్ల రాతురత జూపుచున్నారు. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ ప్రయత్నించుచున్న స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదినలును, లేబరుకక్షము వారును కలసి కృషిసల్పెదరని తలంపవచ్చును. అట్టిస్థితి లేబరుకక్షమున కెంతయు బలముకలిగింపవచ్చును. హిందూదేశపు భావిభాగ్యోదయ మీ ఎన్నికల ఫలితముపై కొంతవర కాధారపడియుండును గాన, ఎన్నిక లేటులముగియునో యని భారతీయులు వ్యాకులపడుచుండుట సహజము.

సంధిపథ : భారతీయవర్తకులు

సంధిపథలో ప్రాపంచికవాణిజ్యనిబంధనలు నిర్ణయింపబడును. ఇవి హిందూదేశమునకు గూడ వర్తించునగాన, హిందూదేశపు వర్తకులకు సంధిపథలో తగిన ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని, బాంబాయి వర్తకసంఘమునా రధికారులకు తెలియబరచిరి. వీరికోర్కెయందు వివరిత మెద్దియులేదు. ప్రభుత్వకక్షమున, సింహగారు వెడలుచున్నారు. స్వదేశసంస్థానాధీశుల కక్షమున బికెనీరు మహారాజగారు వెడలుచున్నారు. అట్టితరీ, వర్తకులకు గూడ తగిన ప్రాతినిధ్య ముండట యవసరము. ఇటులనే ప్రజలపక్షమున కాంగ్రెసుప్రాతినిధి యొకరుండట ముఖ్యవసరము. అధినివేశ రాజ్యములకు హెచ్చు ప్రాతినిధ్య మొసగబడినది. భారతీయులకు గూడ వారితో సమానముగ ప్రాతినిధ్య మొసగుట యుచితము. ప్రజలీ విషయమై తమ యభిప్రాయముల సభకారులకు వెన్వంటనే చెలుపుట, లాభకరము.

బకింగుహాము కర్నాటికు మిల్లులు

నిన్నటివరకును, యీ మిల్లులు తెరువబడలేదు. యూరపియును యద్యోగులను, కూలీలు గొందరు కొట్టుట, గిర్వాముగు కార్యముని ఎల్లరంగీకరించెదరు. వారిని తగుతీసి దండించుట యుచితమే. కాని స్వల్పసంఖ్యాకుల నేరమునకు అధిక సంఖ్యాకుల జీవనమునకు ఇంగము గలిగించుట, భావ్యముగ లేదు. నిన్న జరిగిన లేబరు సంఘసభలో, తమ సహాయమునకు మహాత్మాగాంధీ గారి నాహ్వానింపవలె నని, తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానముచే, కూలీలలో నెట్టి నిరాశ ప్రబలుచున్నదియో వ్యక్తమగుచున్నది. ఈస్థితి ముదురకముందే, యజమానులు దూరదృష్టి జూపి, సామ్య పద్ధతులతో కూలీలను శాంతిపరచి, వారికష్టములను నివారించి, తమ యుదారస్వభావమును వ్యక్తపరుప గోరుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

మాలిషన్ తేపాలు:—మాలిషన్ దీవులకు 2 యు క్షరములు జనరలు పోస్టాఫీసుకందు దేశంబకు 10-వ సాయంకాలము 6 గంటలకు కట్టబడునని ప్రెసిడెంసీ పోస్టు మాస్టరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మహాత్మ గాంధీగారు:— నిన్న సాయంకాలము కార్మిక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము వాడి యాగారు, మహాత్మ గాంధీగారిని, చెన్నపురికివచ్చి, కూలీల కష్టముల నివారణ చేయకొరకు నొక తంత్రీవార్తను ఆహుతుకాబడునకు పంపిరిని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రకవిప్రశంస:— ఆంధ్రకవుల యపరాధములను వివరముగూర్చి వివరించుచు, వాడెల్ల మేధాదక్షిణామూర్తి కావ్యిగారిచే గ్రంథము వాయబడినది. ఇందు రామకృష్ణకవులు వ్రాసిన పద్యములను, ఈగ్రంథముపై పండితుల అభిప్రాయములను ప్రచురింపబడినవి. వెల రూ 0-4-0 మాత్రమే!

జయపురము కుమారరాజగారు:— ఆనగరి రెండవ లెఫ్టినెంటు జయపురము కుమారరాజగారు మదరాసు పాలంటియరుగార్డులలో మిలిటరీక్షణ బొందుటకు జయపురమునండి మెన్నటిదినము కలకత్తా మెయిలులో వచ్చి మైలాపురమునందలి నుందరాలయ భవనమునందు బసచేయుచున్నారని యొక విశేషభటు మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

గవర్నరుగారి సందర్శనము:— వెంట్రుండు ప్రభువుగారు నిన్నటిదినముదయము చేత పట్టులోని పచ్చపుకళాకాల విద్యార్థి భవనములను దర్శించిరి. విద్యార్థిభవనముల వార్షిక ప్రాసెసరు సుప్రవృత్తియ్యగురు. కళాశాధిపతులు ఆంధ్రాస్మిత్తు, మున్నగువారలు ప్రభువుగారికి భవనములయొద్ద స్వాగతిమొసంగి, విద్యార్థివేళములు, గ్రంథాలయము చికిత్సాలయము మొదలగువానిని చూపించిరి. గవర్నరుగారు నేటి యుదయము కై ప్రకటనకళాకాలవారి విద్యాభవనములను దర్శించిరి.

సద్విషయ భక్తజనసభ:— చెన్నపురి, మహా ఆకథానం సాపయ్యకు వీధిలోనుండు చిదంబరాలయములో ఎల్లుండి సోమవారము (2-12-18) రాత్రి 8 గంటలకు ఆభిషేకమహోత్సవమున, పిమ్మట శ్రీమత్ కందసామి మొదలియారు బి. పి. గారివలన “తిరుప్పావచ్చి”ని గురించి ఉపన్యాసము జరుగును. వర్షముగాయూ ఉపన్యాసము నిలుపబడును.

చెన్నపురి రాజధానిసంఘము

రెండవ సాంకేతిక సమావేశము
నేటి మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు గోవిందప్ప నాయకునివిధి యందలి “సౌందర్యమాల” భవనమునందు వైసంఘముయొక్క రెండవ సాంకేతిక సమావేశము జరిగినది. ఆనగరిలు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజగారధ్యక్షత వహించిరి. “సౌందర్యమాల” నకు ముందు గోవిందప్ప నాయకునివిధి తోగొనుటతో సంకరింపబడెను. అధ్యక్షులు పుష్పమాలంకృతులయి సభాభవనమునకు బృందంబువార్యముతోగూడిన డిగ్రీగంపుతో తీసికొనిరావడిరి. సమ్యక్సాక్షి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, సంఘసభ్యులును వారికి స్వాగత మొసంగి సభానివేదికకడకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆనగరిలు. బి. ఎన్. కర్మ, రావు బహద్దరు. సి. కల్లకశ్రేష్టి. సల్లా, గురుస్వామిశ్రేష్టి, వి. చక్రవర్తి, సెట్టి, దివానుబాద్దరు. పి. కేశవశ్రేష్టి, టి. వి. గోపాల స్వామిమొదలియారు, ఎ. రంగనాథంమొదలియారు, డాక్టరు వెంకన్న శతర, సామి. వేంకటాచలంశ్రేష్టి, కల్యాణసుందర మొదలియారు మొదలైనవారు సభానివేదిక నలంకరించినవారిలో ప్రముఖులు. వెక్కుమంది బ్రాహ్మణేతరసభ్యులు గూడ సభకు విచ్చేసిరి.
హోమ్నియము మీది దైవపార్థసగీతము సభాకార్యక్రమములలో ప్రారంభింపబడెను.
పిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ప్రతినిధులకు స్వాగతముసంగుచు తమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి.

నేత్రయంత్రగారములు

కూలీవాండ్ల సభ

గాంధీమహర్షి కావ్యము

స్వామి సత్యజేవుగారి హితోపదేశము

గురువారమునాడు వాడియాగారు సలహామీద చేయబడిన తీర్మానముల ప్రకారము యంత్రగారములు తెరచి యుంచబడునని తలంచి నిన్నటియుదయము కూలీవాండ్లందరు యంత్రగారములయొద్దకు వెళ్లిరి. కాని యధాప్రకారముగా యంత్రగారముల ద్వారములు మూసివేయబడి యుండెను. కూలీలు నిరస్తానముతో మరల గృహములకు వెళ్లిరి.

కార్మికసంఘమువారు సంగతి సందర్భములను విని చాల విచారించి మరొకసభను నిన్న సాయంకాలము పెరబూరు బారక్కువద్ద చేసిరి. గాంధీమహర్షిగారి శిష్యులు సత్యజేవు స్వామిగారును, వాడియా, లక్ష్మణయ్యగారు, కల్యాణమండల మొదలియ్యగారు మున్నగువారు సభకు వచ్చిరి. సభ కలంక రించిన కూలీవాండ్లసంఖ్య చెప్పనికొరలేదు. గాంధీ మహర్షిగారి శిష్యులను చూచినతరువాత వారి హృదయములలో గలిగినయోగ్యతాము వర్ణింప నలవి కాదు. గాంధీమహర్షిగారు శిష్యునిద్వారా కూలీలప్రజలను విని గట్టెక్కించెదరని కిమి ఆశతో నుండిరి.

గాంధీగారికి మహర్షి.

సభాధిపత్యము వహించిన వాడియాగారు, సభాకార్యక్రమములను ప్రారంభించుచు, ఈ మహాసంఘర్షమయమున మహాత్మాగాంధీగారిని మదరాసున కావ్యనిండిన వారు కూలీవాండ్ల కష్టస్థితిలను కన్నులారా చూచి ఎంతయో సహాయము చేయగలరు కావున, వారి నాహ్వానించుమని కొందరు తమ కొక దంభాస్తు పెట్టుకొనియున్నారనియు, ఇందు విషయమున సభవారి యభిప్రాయ మేమిటో తెలుప గోరిరి.

సభ్యులందఱు సేకరించుకొని మహర్షి నాహ్వానించుట ఆత్యగ్రహర మని అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

సభ్యుల కొకఁడ ప్రకారము ఈక్రంది తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడినది.

మహాత్మా గాంధీగారు ఆరోగ్యవంతులుగా నున్నారని కార్మికసంఘమువారు వినుటకు సంకీర్ణించుచు, మహాత్మా గాంధీగారు తక్షణమే మదరాసునకు వచ్చి కూలీల కష్టస్థితిగలముల విచారించుటకు, వాడియాగారు మహర్షి నాహ్వానింప కలయు నని ప్రార్థించుచున్నారు.

కూలీలందఱు ఆనంతము ఈ తానాహ్వాన తీర్మానము సేకరించుకొని సంకీర్ణించిరి.

తదనంతరము వాడియాగారు మాటలాడుచు యంత్రగారాధిపతులు కూలీవాండ్లకింకను ప్రవేశమియినందుల కెంతయు చింతించుచున్నారనియు, దీనినిబట్టిచూడ కూలీవాండ్ల కష్టములపట్ల యంత్రగారముల యజమానులకు కొంచెమైనను అభిమానములేదని తెలియుచున్నదనిరి. కూలీలు శక్తివంతులైక చేయవలసిన కార్యచర్యయే చెసిరనియు, మహర్షి గాంధీగారు వచ్చునంతవరకు కొంతముగ నుండుట ఆత్యగ్రహరమనిరి. తరువాత గాంధీగారి శిష్యులకు స్వామి సత్యజేవుగారిని మహర్షిగారి విషయమున కూలీలకు కొంత హితోపదేశము చేయగోరిరి.

సత్యజేవు స్వామిగారు.

సభ్యులందఱు కరతాశక్త్యముతో నుత్సాహమున చూపుచుండ స్వామి సత్యజేవుగారు, మహాత్మా గాంధీగారు కాంటిని కొరవా రినియు, కూలీలు మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద తమ కష్టములను పోగొట్టుకొన తలంపే గల యెడల సత్యకాంతు లనెడు యాయాధముల మూలకముగా వారి కష్టములు నివారణ చేయబడగలననిరి. చాంబరానలో కూలీలకును, యంత్రగారముల యజమానులకును గలిగిన పోరాటమును గురించి వివరించిరి. ఆచ్చట గాంధీగారికి కూలీలు తమ కష్టస్థితిగలములను చెప్పుకొని వారి నాయకత్వముక్రింద తమ కష్టములన్నిటిని నివారణచేసికొనిరి. అటులే కూలీలందరు వియక్తమత్యముగలవారై ఎన్నికష్టములకైనను నోవ్వకయెడల గాంధీగారు వారికి సర్వసహాయము చేయగల రని స్వామిగారు నడిచిరి.

తరువాత వాడియాగారు తీర్మానముప్రకారము గాంధీగారికి వెంటనే తంతి నిచ్చెదమనియు, యంత్రగారములు సేదైనను తెరవబడకపోయినయెడల, తాము ముందుచేయవలసిన కర్తవ్యమును సేచు సాయంకాలము మరల నొక సభచేసి ఆలోచించెద మనియు నడిచిరి.

ఆంతటితో నిన్నటిసభ ముగిసినది.

న్యాయస్థానవార్తలు.

కొత్తన్యాయవాది

నిన్న ముఖ్య న్యాయమూర్తులు వారెను, న్యాయమూర్తి నేపీయగార్లు కె. వెంకటరామరాజు గారిని ప్రాకార్యరక్షణగా చేర్చుకొనిరి.

* * * * * కాకినాడ కేసు

(న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారివద్ద)
డాక్టరు స్వామినాథము, నురుశేటి అప్పారావుగార్లు కాకినాడ కలువేజస్రీటుగారి యాత్రువును రద్దుచేయజేయదు న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారియొద్ద దరఖాస్తును పెట్టిరి. కాకినాడలోని యొక ధనాధ్యులగు మల్లాది ముబ్రహ్మయ్య అనువారి స్త్రీలు మెంటుప్రకారము ఎన్. ముబ్బరాజుగారు హాజరైనందు పాలుగొనివారని కాకినాడ కలువేజస్రీటుగారిచే ప్రాసిక్యూటు చేయబడిరి. ముబ్బరాజుగారు జిల్లా జడ్జిగారిచే విచారణ చేయబడి నిర్దోషు లని తీర్మానింపబడి విడుదల చేయబడిరి తరువాత ముబ్బరాజుగారు తనమీద ఆబద్ధపునేరము తెచ్చించుటగాను, మల్లాది ముబ్రహ్మయ్య మును ప్రాసిక్యూటు చేయజేయమని సలు మేజస్రీటుగారియొద్ద కేసు తెచ్చిరి. కేసును జిల్లాజడ్జిగారు విచారించి మల్లాది ముబ్రహ్మయ్యను తెచ్చిన కేసు ఆబద్ధమని తీర్పు చెప్పినందున వారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకు జడ్జిగారియొద్దను అనగమని ముబ్రహ్మయ్యగారు పక్షమున వాదించబడినది. కాని కలువేజస్రీటుగారు జడ్జిగారి యాత్రువు అనగమని లేదని తీర్పుచెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారు న్యాయరీత్యాసలు మేజస్రీటుగారు కేసునందు తీర్పుచెప్పబడిన పోయివారని వారియొద్దను తీర్పును కొట్టివేసి, సరియైన అధికారులయొద్దనుండి యాత్రువు పొందినంతవరకు ముబ్బరాజుగారు ముబ్రహ్మయ్య ముగారిమీద కేసు తెచ్చుటకు నీలులేదని తీర్పుచెప్పిరి.

* * * * * కాకినాడ పురపాలకసంఘము.

(ముఖ్యన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి నేపీయగార్లవద్ద)
నిన్న కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు, న్యాయమూర్తి కవుట్టుట్రాటరుగారు సంఘమువారి కేసువిషయమున ఇచ్చినతీర్పుమీద చేసిన అపీలును న్యాయమూర్తులు విని తీర్పు చెప్పిరి.

కానన్లకై స్త్రీమరు కంపెనీవారు, వృత్తిపన్ను రీత్యా తాము కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారికి చెల్లించిన ధనమును, తిరుగ వాపసు చేయజేయమని కొంతకాలముక్రిందకు మొదలవారు తెచ్చిరి. కాకినాడ కేపురు కంపెనీవారి స్త్రీమరులు కచ్చురు, సామానుల ఎగుమతి చేసికొనుచున్నను, అంతకు ముందు చేసికొనబడిన కంట్రాక్టుప్రకారము సామాను ఎగుమతి చెప్పపురిలోని గార్డును ఉద్దుద్రాపు కంపెనీ వారియొక్కయు, ఇదికంపెనీలవారి లెక్కలలో వ్రాయబడుచుండినది. కావున కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు వృత్తిపన్ను సమమీద విధింపబడదని స్త్రీమరు కంపెనీవారివాదము.

కాకినాడలో కంట్రాక్టులు చేసికొనకపోయినను, స్త్రీమరు కంపెనీవారు ఏజెంట్లు వార్యులమీద సంతకములు చేయుచున్నారు. ఇది కాకినాడ పుర యావరణములోవాదము కర్తవ్యము చేయబడుటకు రుజువు. కనుక తాము వృత్తిపన్ను కంపెనీవారిమీద విధించుట న్యాయ మని పురపాలకసంఘమువారి వాదన.

ఈ వాదమును వినిన న్యాయమూర్తి ట్రాటరుగారు కంపెనీవారివాదన ప్రకారము తీర్పు చెప్పి, పురపాలకసంఘమువారిమీద ధనమును వసూలు చేసికొనుటకు డిక్రీ నిచ్చియుండిరి.

న్యాయమూర్తులు అపీలుమీద తీర్పు చెప్పుచు ఈ విషయము చాల సందిగ్ధముగా నున్నదనియు ప్రభువుల సభ వారు గ్రేయింగరు, గెఫ్లకేసులలోను, ప్రిసికాన్సిలువారు లోకము, క్రిప్టమనులు, వృత్తిపన్నుల కమిషనరుల మీద తెచ్చినదావామీద ఇచ్చిన తీర్పులనుబట్టి, యీ దావామీద తీర్పు చెప్పవలసియుండు ననిరి. వృత్తిపన్ను, వాణిజ్యము చేయ నడి న మోటు ననుండి న వారి కర్త నుండి కనూలుచేయవలయునా, లేక న్యాయపరమగునా కంట్రాక్టుచేయబడిన స్థలమునుండి కనూలుచేయవలయునా అను ప్రశ్నలను విచారించవలయు ననిరి. ఈ ప్రశ్నలను ఈ

దావాకు అనుకూలమైనదనియెడల, స్త్రీమరు కంపెనీలవారు నేకులు ఉద్దుద్రాపు కంపెనీ వారియొద్ద కంట్రాక్టులు పుచ్చుకొని సామానుల ఎగుమతి దిగుమతుల చేయుచున్నారని విశదము కాగలదు. కాకినాడలో కాన్యామలో సంతకములు చేయబడిన సరకుల వైకము చెల్లింపబడినను, కంట్రాక్టులను కార్యరూపమున పెట్టుటకు ఇవంతయు జరిగినవనిరి. అందువలన తాము న్యాయమూర్తి ట్రాటరుగారి తీర్పుతో నేకీభరించి, అపీలును కొట్టివేయువలసివచ్చినది.

ఎం. వెంకటసుబ్బారావు, ఎస్. రాధాకృష్ణయ్యగార్లు కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారి పక్షమునను, కింగు అండు వెట్టిజిల్ల నూచనల ప్రకారము చెప్పియు, పండాల్ గార్లు, కంపెనీవార్లు పక్షమునను అపీలులో పనిచేసిరి.

—:—:—

యుద్ధవిరామవిజయోత్సవము.

(ఒక విలేజుకునియొద్దనుండి)

చెన్నపురి రైలువే మెయిలు సర్వీసువారు 27-వ తేదీని యుద్ధవిజయోత్సవమును జరిపిరి. నూపరింపెండెంబు నీన దయాళునాయకు బి. ఏ. గారు యేర్పాటు లన్నిటిని చేసిరి. 27-వ తేదీ యుద్ధయమనందు చాలమంది వైవప్రార్థనలను జరిపిరి. 300 వందల బీదలకు అన్నప్రదానము చేసిరి. ఆ భుజించినవారియందు మెయిలు సర్వీసులో పనిచేయు యువ గలరు. అన్నదానము విషయమై నూపరింపెండెంబు చాల శ్రద్ధవహించిరి. ప్రతివాడికిని మృష్టాన్నమును కట్టించిరి. పూస్తాక్షిను వారికివరకు నిట్లు జరిపియుండినట్లులేదు.

సాయంకాలమునందు చెన్నపురి రైలువే మెయిలు సర్వీసు ఇనన్నెక్కిర డి. రామయ్యనాయకుగారు టీపార్టీని జరిపిరి. ఉద్యోగులు ప్రేక్షకులు మున్నగువారిందరును భవనమునందు గూడి వింధరిగించిరి. తదనంతరము ఎ. డివిజనునూపరింపెండెంబు యాజమాన్యము క్రిందను సభిజరిగినది. చాలమంది వక్తలు పాల్గొనిరి. భివన మతిమనోహరముగ నలంకృతము యుండెను. విద్యుద్దీక్షణలతో భవనము ప్రకాశించుచుండెను. ఆంగ్ల సామ్రాజ్య భ్వజములు ప్రతిష్ఠితములై యుండెను. నుందరాక్షరములతో “దేవుడు రాజును రక్షించుగాత్రులచక్రవర్తి చిరంజీవి యై యుండుగాక” యని వ్రాసిన ఫలకములతో గోడల నలంకరింప జేసిరి.

చాలకాలము సార్వరగ పనిచేసి మొన్ననే పీఠము పుచ్చుకొనిన ఆననల్లామహస్వేను గారికి నూపరింపెండెంబు గౌరవార్థముగ నొక వెండి గుణుపుత్రము నిచ్చిరి.

ఉత్సవమునకు సంబంధించిన ఖర్చులను భరించిన రైలువే మెయిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు వందనీయులు.

చక్రవర్తి నభినందించుచు వార్తనంపుటకు నిర్ణయించిరి. సభ రెండుగంటలు జరిగినది. రాత్రి 10 గంటలతో కార్యక్రమము సమాప్తమైనది.

* * * * *

బ్రహ్మపురమున విజయోత్సవము

సంగ్రామవిజయోత్సవ మిసెల 28 వ తేదీని బరం పురమునం దత్యంతజడబడిదముగా జరుపబడెను. పురములోని బారక్కు మైదానముపై ప్రత్యేకముగా నీ యుత్సవము కొరకు కూలీపటాలము వారిచే నిర్మింపబడిన విశాలమైన పందిరి మిక్కిమండలివారి పతాకములచే సర్వంతమనోహరముగా నలంకరింపబడెను. మండలములోని ప్రభుత్వోద్యోగులెల్లరును విచ్చేసియుండిరి. కలక్టరు. సి. బి. కాక్రెగ్ ఎమ్. ఏ. బి. సి. ఎస్., సి. బి. డి; గారధ్యక్షత వహించిరి. దర్బారు పౌరసభమున వారు, యుద్ధచరిత్రము సంతయును సింహాసనాకన మొనరించుచు బ్రసంగించిరి. పిమ్మట జిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులును, మండలములోని తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులును, బారు, మండలసంఘముల అధ్యక్షులును, పురపాలక సంఘముల డైరెక్టులును, విద్యాలయముల ప్రధానోపాధ్యాయులును గల ప్రముఖవర్తముచే కలక్టరుగారి కొక యభివందనపత్రికను సమర్పింపబడెను. దానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వారు యుద్ధమున కమూల్యసహాయ మొనర్చియుండిన గంజాము మండలమునకు ప్రభుత్వమువారు కృతజ్ఞులని నడిచిరి. పురమునందలి కర్తక గామములును, వడిక్ శ్రేణులును, ఉదారులును, ముప్రసిద్ధులును నగు శ్రీ ఇందుప్రూసరసింహ శ్రేష్ఠిగారిచే రెండవేలమంది బాలబాలికలకు మిఠాయిలు పంచిపెట్టబడెను. అన్నదాన సమాజము వారిద్వారా దిగుమతివారు పడునైదువందల నిరుపేదల కన్నదానమును గావించిరి. సాయంత్రము మైదానముపై క్రీడావినిదములు జరిగెను. తదనంతరము ప్రత్యేకముగా టాట్నూనుండి పరుముడు వందల యాభ్యులుకు గొని తెబడిన బాణసంచా పరిధర్మింపబడెను.

Post War Priority. Work Which has First Claim.

LONDON, November 28.

Mr. Addison, Minister in charge of Reconstruction, on the advice of the Council on Post-war Priority, announces that the following classes of work will have first claim upon raw materials and the producing capacity released from war work, namely repair of existing machinery in the United Kingdom, maintenance and repair of railways, roads and docks, ship-building, repair of merchant ships, manufacture of agricultural, mining and textile machinery used in the public utility services in the United Kingdom and the manufacture of approved orders placed by the governments of the Dominions and the Allies.

General Demobilization. Not Yet Begun.

LONDON, November 27.

The Admiralty, War Office and Air Ministry have issued a reminder to the public that the general demobilization has not yet begun and that the Naval and Military situation does not admit of any general release of men from the forces. When general demobilization does begin priority will be given to officers and men who have definite employment awaiting them. However, a strictly limited number of men will be released before general demobilization for "Pivotal" industries and professions which include agricultural machine-makers, agriculturalists, boot makers, brick-makers, cement-makers, builders, miners, wharvemen, food-makers, paper-makers, railwaymen, ship-builders, ship brokers, over sea commercial agents accountants and architects.

A Prince Killed.

LONDON, November 29.

Prince Antoine of Orleans has died as the result of a flying accident on Tuesday while bringing despatches from France.

Lord Brassey's Estate.

LONDON, November 24.

The Late Earl Brassey left unsettled property valued at 1,348,05 sterling, of which thirty thousand is left to Lady Willingdon and the remainder to his son, the present Earl, who also receives the yacht "Sunbeam." (Lord Brassey is the father of Lady Willingdon.)

Mesopotamia to be Developed by Britain.

LONDON, November 24.

Speaking at Wolverhampton, the Premier referring to the new countries to be developed said:—Mesopotamia was once a great Empire, but was now desolate and ruined owing to bad Government. If good government were provided Mesopotamia would be as rich as it ever was and it was the duty of Britain to see that it was so.

Holland

Dutch Premier's Explanation.

LONDON, November 27.

There is a great delay to telegrams from Holland, but the cause is unknown. The latest received from the Hague is dated 20th November reporting the debate in the Second Chamber on the recent attempt at a revolution about which the news in London has been meagre, although it is quite clear that the attempt was abortive. The Premier after promising certain urgent social reforms referred to the question of the ex-Kaiser saying that Holland was only according her traditional hospitality to a refugee.

Russia

Russian Currency and British Help.

LONDON, November 26.

In view of the confused state of the currency in Northern Russia the British Government has decided to assist the Provisional Government in that area in establishing a new rouble currency at a fixed rate of exchange of forty roubles per pound sterling. An experienced British financier has been appointed to supervise and the control office of conversion established at Archangel.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Delhi

The Viceroy at Bharatpur.

DELHI, November 29.

The following is His Excellency the Viceroy's speech at the investiture at Bharatpur on the 28th instant:—

One of my most valued privileges as Viceroy is my close association with the Ruling Princes and Chiefs of this great country.

It is natural therefore that I should take the first opportunity that has occurred during my tenure of office of investing a young Maharaja with the power of administration of his State and I do so the more gladly in the present case because I already enjoy Your Highness's personal friendship and am deeply interested in your career. The Government of India are the trustees and guardians of the Indian States during minorities and in Bharatpur the period of our administration on behalf of Your Highness has been a long one. You succeeded to the Gadi on the 27th August 1900 but for five years previously the management of the State had been conducted under the supervision of our officers. The time has now come to give an account of our stewardship of some 23 years and I rejoice to think it is one of which we may well feel proud. A new settlement of your land revenue was begun by Mr. (now Sir) Elliot Colvin in 1896 and was completed by Mr. (now Sir) M. O'Dwyer in 1902. The revenue system of the State was reorganised, cesses were defined and all oppressive imports were abolished.

Irrecoverable arrears were remitted and the new annual demand of some Rs. 21½ lakhs has since been realised punctually and without hardship from the cultivators whose general condition has steadily improved. Tanks and canals have been developed, 114 new works in all being constructed and some 200 additional square miles of territory being brought under irrigation. Besides the large water revenue accruing to the State, the indirect benefits from irrigation are incalculable and are reflected in the general prosperity of the people. Co-operative credit societies, the only real remedy against agricultural indebtedness, have made a successful beginning. They now number 69 with a working capital of 1½ lakhs. I am sure that Your Highness will foster and encourage a movement so full of benefit to your people. Road Communications have not been neglected and over 100 miles of 1st class metalled roads have been constructed throughout the State. Public health has received due attention. All the large towns have well-equipped dispensaries. In the Victoria Hospital built at a cost of Rs. 4½ lakhs Bharatpur has one of the finest medical institutions in Rajputana and sanitary measures taken within the last few years have improved the once deplorable vital statistics of Bharatpur to a degree which compares favourably with the most health city in the United Provinces. The police have been reorganised and for the last 10 years have been a model of what a State police should be. The work of the courts both civil and criminal has been revised and redistributed leading to a more speedy despatch of judicial business. The Imperial Service Troops raised by His Highness Maharaja Jaswant Singh in 1890 have not been allowed to deteriorate in number or quality. In 1890 it was decided with the concurrence of the Government to substitute a transport corps for the Imperial Service Cavalry Regiment. The transport saw Service on the Tibet expedition in 1904, and the high reputation won there has received new lustre from its splendid work in the present war. The Imperial Service Infantry went straight to East Africa in 1914 and much credit for its distinguished record in that campaign must be given to the State administration that spent money liberally to secure its efficiency and to prepare it for active service in the preceding years. Education too has prospered. The number of children receiving instruction has more than doubled since 1900. Instead of one English School there are now three including one for the sons of Sardars and Thakurs. Secondary schools have risen from 12 to 17 and village schools from 77 to 108. Special efforts have been made to obtain trained teachers so that the quality of the teaching should keep pace with the quantity. The State finances have been carefully husbanded. Despite heavy extraordinary expenditure on marriages, trips to Europe, Your Highness's new palace and other unavoidable items and the necessarily higher cost of improved administration in many State departments the not invested balances of the State after deducting outstanding liabilities have risen from Rs. 10 lakhs to Rs. 26 lakhs. Your Highness will doubtless agree that this record is eminently satisfactory. It seems to me that it fully justifies the system of administration which was adopted for the minority, namely control by a State Council of Indian Sardars and officials under the general supervision of the Political Agent. Our minority administrations are sometimes criticised for aiming too much at the standard of British India and for anxiety towards reform and improvement by which it is alleged that old spirit of the State administration tends to become lost and the ties between the Prince and his subjects are liable to be loosened. I am happy to believe that Your Highness will not think that anything of this kind has happened in Bharatpur. It is true that the reorganisation of your more important departments has made your administrative machine more suited to modern methods of Government, but in the others the old world forms remain and change has been limited to a reduced expenditure and a closer control. If more is required it will be for Your Highness to carry it out. Much remains as it did under the rule of your revered and distinguished grandfather His Highness Maharaja Jaswant Singh and where he had approved there has been no attempt to change or to decide case otherwise than by his precedents. As a result, the general character of the administration remains unaltered in Bharatpur and I am glad to be assured that the ties of affection and respect that bind Your Highness and your people together are as strong as ever they were. Your Highness, it is no light burden that you are now to take up. Your powers in matters of internal administration are very wide and involve a heavy responsibility to God and to your people for the discharge of which a high sense of duty and untiring industry is required. Your Highness will always, I trust, have the assistance of capable officials, but the power of guidance and control will lie in your hands and the success or failure of your rule will depend upon how you use it. I have every confidence that Your Highness will rise to the level of your high office. You have had an admirable training. First and foremost you have enjoyed the watchful and loving care of a mother whose sole desire has been to make you a true friend of the British Government and worthy of the best traditions of your State. You have been taught at the Mayo College under the stimulating guidance and influence of Lieutenant Colonel Waddington. You have been to England and learned something of public school spirit at Wellington College. You have had precept and example from private tutors of ability and character and finally you have for 18 months been in charge of many of the State departments and have learned something of how to sift the true from the false, of when to support your officials and when to take your own line, and above all of the importance of prompt despatch of business if the wheels of administration are to run smooth.

The Days of Autocracy Gone.

The stirring times in which we live and particularly the events of the past few months have emphasised the danger that attends the exercise of autocratic rule without proper regard to the interests of the people. In the vast majority of the countries of the world the realisation of this danger has led to the substitution of government by the people for the uncontrolled authority of an individual sovereign. The rulers of the Indian States in virtue of their protection by the British Government enjoy an unusual degree of personal control over the welfare of their subjects and the responsibility that lies upon them is correspondingly great. I feel confident, Your Highness, that you will always bear in mind this high responsibility and I need not assure you that I myself and the officers serving under me, will always be ready to help you to discharge it in the best interests of yourself, your people and of the British Empire.

The Viceroy at Bharatpur.

His Excellency's Banquet Speech.

Viceroy's Camp, Delhi, November 29.

The following is H. E. the Viceroy's Banquet speech at Bharatpur on the 28th instant:—

Maharaja Sahib.—In the first place let me congratulate Your Highness and also Her Highness the Maji Sahiba and the people of Bharatpur very heartily on your restoration to health after the severe illness through which you have passed. It was a great relief to me when the daily bulletins which I received showed that the dangerous symptoms had abated and that Your Highness was making normal progress towards recovery. As Your Highness has recalled I have twice already been your guest so that your remarkable and historic capital and the excellent shooting which the Jhels in its vicinity provide are well known to me. It is a particular satisfaction to me however that I have been privileged to-day to invest Your Highness with powers of administration on attaining majority. I am indeed sorry to learn from Your Highness that the failure of the rain has been so serious and that the shadow of famine already lies upon the land. I applaud Your Highness's decision to curtail in every possible way the expenditure which so important an occasion would otherwise have demanded and to reserve your energies and resources for the trials which will have to be faced in the coming year. The task confronting Your Highness during the long rainless months ahead will be a heavy one and I deplore that it should fall upon you at the outset of your rule. Government departments and officials will do all in their power to render help to Your Highness's administration and you will have the full benefit of the organisations and schemes which we are forming to deal with the scarcity and distress which are unfortunately to be anticipated in many areas. It will fall to Your Highness however to cheer and hearten the workers in your own state, to comfort the sufferings and to devise plans for the rise and cautious administration of relief. Your Highness will, I know, do your best to alleviate the distress both of men and beast and will look forward to the time when as the reward of your endeavours Your Highness will see the cultivator once more behind the plough full of good courage and determination, able to win his living once more from the soil. Most rulers and administrative officers in India learn sooner or later the many painful lessons which famine has to teach, but they emerge from the struggle gainers in wisdom and sympathy of the people. I have every confidence that Your Highness will courageously endure this test of nerve and capacity and that you will gain a fitting reward in the undying affection of those whom you have protected and strengthened. The State finances are, I know, somewhat hampered by the obligation which the Durbar have so readily and generously undertaken in connection with the war but the struggle has, thank God, victoriously ended and I am certain that the outlay has been made with Your Highness's approval and in many cases at Your Highness's own suggestion. It must be a great satisfaction to Your Highness to know that the money has been spent to the every best advantage. The reputation won in the field by the Bharatpur Imperial Service Infantry and the Imperial Service Transport Corps is second to none. They have shown that the spirit of valour and constancy for which the Bharatpur troops were famous 10 years ago still burns as brightly as ever. I congratulate Your Highness upon their reputation and exploits which have been recognised both in many despatches from the front and by the special thanks of the army council in England. I am especially pleased to hear of the high place taken by Bharatpur in the recruiting figures for Rajputana. Here also you have given the Government valuable assistance at a time when men were very urgently wanted. I look forward to welcoming Your Highness at the forthcoming conference of ruling Princes and Chiefs at Delhi and I am sure that you will find the discussion both interesting and instructive. I was pleased to hear Your Highness's remarks on your friendly relations with the past and present political officers. I trust that these happy relations will always continue and that Your Highness will realise that I and my officers are friends who are ready to help you whenever and wherever you require our assistance.

I am especially gratified to know that Your Highness appreciates the efforts of those officers, who whether upon the State Council or in subordinate posts, have laboured so loyally and unselfishly for the success of the administration and for your own upbringing.

I thank Your Highness for your kind reference to my wife in all her efforts for the relief of suffering in the war and for the good of Indian womanhood. She has known that she can count on the enthusiastic support of the wives, mothers and daughters of the Princes of India. Eminent among these noble ladies is the Maji Sahiba of Bharatpur whose virtues and labours have been recognised by His Majesty by the high distinction of the Crown of India. This must indeed be a proud and happy day for Her Highness when after 19 years of loving care and anxiety she sees her son assume his high responsibilities under the fairest auspices. It will be her prayer as it is mine that the bright promise of to-day may be amply fulfilled. Ladies and Gentlemen, I ask you to join with me in drinking long life, health and prosperity to the Lieutenant His Highness Kishan Singh Bahadur Maharaja of Bharatpur.

Bombay

Distress and Famine in Bombay.

His Excellency The Governor's Speech.

BOMBAY, November 29.

H. E. the Governor presided this evening at a huge meeting held in the Town Hall to draw attention to the need for co-operation in the measures for the relief of distress through famine conditions in the presidency and made an important speech on the subject. He began by expressing his thanks for the help which the citizens of Bombay had constantly given him during his Governorship and proceeded to appeal for voluntary help to assist the Government in protecting the lives and health of poorer citizens in the crisis now to be faced through the failure of rains. He then read extracts from a statement prepared for him showing in detail the state of affairs throughout the presidency and the measures taken to meet the conditions so far as they have already developed. They showed the

భారతపురమున రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము.

28-వ తేదీ భారతపురమున సంస్థానాధిపతికి రాజ్యమును స్వాధీనపరచుచు రాజప్రతినిధిగారి కిటుల నుడివరి. రాజప్రతినిధిగారు శ్రీదేశమునందలి సంస్థానాధిపతుల సహవాస గౌరవము నేనధికముగ బడయగలిగితిని. నేనీపదవి యందుండగ సంస్థానాధిపతికి రాజ్యమును స్వాధీనపరచు సంఘము నాకు కలుగుట కిదియే ప్రారంభము. అందులో నాకు భరతపురము మైనది మహారాజుగారు పరమమిత్రులగుటచే చారి శ్రేయమును నేనధికముగ కోరుచాడనుగాన నాకీ సంతసము మరలకలుగునవయ్యెను. సంస్థానాధిపతులు మైనదలుగా నున్నపుడు ఇండియా ద్వారతమువారా బాలురకు సంరక్షకులుగ నేర్పడుదురు. మీకు ప్రజ్ఞత రాజ్యమును చాలకాలము ద్వారతమువారు పాలితుమన భరతపుర సంస్థానమును పరిపాలించిరి. 27-8-1901 తేదీన, మీకు రాజ్యాధికారము కలిగినది. అంతకు పూర్వము రీ వర్సరములు ప్రభుత్వాధికారులే సంస్థానమును పాలించిరి. మొత్తము 28 వత్సరములు ద్వారతమువారు సంరక్షకులుగా పాలించిరి. ఇప్పుడు తెక్కల నప్పగించబడిన సమయము కలిగినది. 1896 లో ఎలియటుగారు శ్రాత్రాగభూమికి ముగిసిన ప్రారంభించిరి. దానిపేద్యారు (ఇప్పుడు సర్. ఎం. బి. ద్వారా) గారు 1902 లో పూర్తిచేసిరి. రిజిస్ట్రార్ ధానము సరిచేయబడినది. పన్నులు స్థిరపరచబడినవి. బాధకరములగు శిస్తులన్నియును తగ్గించబడినవి. రానిపోలివాంటు కోటిచేయబడినది. ఇప్పుడు సాగు 21½ లక్షల అదాయము కలిగి పన్నులు చేయబడుచున్నది. కృష్ణసాగులన్నిటి బా డినందున వారు చిక్కులు లేకుండ కిస్తు నిచ్చివేయుచున్నారు. చెరువుకాలులు మరచుతున్నది బడెను శ్రాత్రాగ 114 జల స్థానము లేర్పరచబడినది. శ్రాత్రాగ 200 చదరపు మైళ్ళు భూమిని సాగుపడికి లేబడినది. నీటితీరము సంస్థానమున కధికముగ లభించుటయే గాక నీటిపారుదలకుల సంస్థానమున కధిపతిగారు లాభము కలిగినది. ప్రజల శ్రేయ్యము కలుగుట కవకాశ మైనది. వ్యవసాయ దారుల బులుబాధను తొలగించుటకు ముత్తైక సాధనములగు పరపతి సహకార సంఘములు బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. ప్రస్తుతము 69 సంఘములు అయి 25 కేల మూల ధనముతో పనిచేయుచున్నవి. మహారాజుగారు రత్ననగరమును నీసహకార కాఖను బాగుగా నభివృద్ధిపొందింతురగాక! సంస్థానమున 100 మైళ్లు పొడుగున చక్కని మెటలర్జిస్ట్ వేయించబడినది. ప్రజల ఆరోగ్యాభివృద్ధికి మంచి ఏర్పాటులు చేయబడినవి. పెద్దపట్టణము లన్నిటియందును సంపన్నములగు వైద్యులాల లేర్పరచబడినవి. 4½ లక్షలు వ్యయపడి భరతపురమున విక్టోరియా వైద్యులాల నిర్మింపబడినది. రాజపుత్రస్థానమున నిట్టి వైద్యులాల మరియొకటిలేదు. పారిశుధ్యమునుగూర్చిన ఏర్పాటులను మరణముల సంఖ్య చాల తగ్గినది. సంయుక్త రాష్ట్రములందా రోగ్యవంతులగు నన్ని పట్టణములలోను సమానస్థితి కలిగినది. పోలీసుదళము గత 10 వత్సరములనుండియు అనుకూలస్థితియందున్నది. క్రిమినలు సివిలు వ్యాయస్థానములలో తీర్పు లాలస్యములేకుండ నీయబడుచున్నది. 1890 లో జన్మతనింగు మహారాజుగారు లేర్పరచిన భరతపురము నేనధికముగ ప్రాశస్త్యమును నిలుపబడినది. ఆర్థికదళమును కొక సహాయకదళము నేర్పరచుటకు 1890 లో నిశ్చయింపబడినది. ఆసన 1904 లో క్రిటెలులో క్లాసునీయుగా పనిచేసినది. ఈయద్దమును గూడ నాసన అద్భుతముగ పనిచేసినది. 1914 లో నాసన దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి నది. ద్వారతమువారు రాసేతు ధనమును పుష్కలముగ వ్యయపరిచిరి. విద్యార్థుల సంఖ్య 1900 మొదలు ద్వీగుణ మైనది. వెనుక ఆంగ్ల పాఠశాల ఒకటి మాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు ఆంగ్ల పాఠశాలలు రెండును స్వర్ణుల తామును బిడ్డల కొక ఆంగ్ల పాఠశాలయను ఏర్పరచబడినది. మాధ్యమిక పాఠశాలలు వెనుక 12, ఇప్పుడు 17 నున్నవి. గ్రామపాఠశాలలు వెనుక 77, ఇప్పుడు 108 ఉన్నవి. అభ్యాసపరితు నిచ్చిన యువాధ్యాయులేర్పరచబడిరి. వివాహములకును యూరోపుదేశ ప్రయాణములకును నూతన రాజప్రసాద నిర్మాణములకును అత్యుములగు నితర విషయములకును అత్యధికముగ ధనము వ్యయమైనది ప్రభుత్వాధిపతుల వ్యయమధికమైనది సంస్థానమువారి రిటరుల కియ్యవలసిన ఋణములపాను ఇప్పుడు నిలువ 26 లక్షలు మాత్రము. వెనుక 10 లక్షలు మాత్రమే. ఇది

చాలసంతృప్తికరముని మహారాజుగారు కలంపగలరు. ఇండియా ద్వారతమువారు ఏ కేంటు పరిశీలనముక్రింద స్వర్ణులు నుండు ద్వీగుణమును సంఘముగ నేర్పడి పరిపాలనమును సాగించిరి. సంస్థానాధిపతుల బాల్యమున ద్వారతమువారు సంస్థానములను పరిపాలించుటలో బ్రిటిషుపద్ధతుల నధికముగ తెచ్చివెట్టి ప్రాచీనవిధానమును పూర్తిగా మార్చివేసెదరి కొంద గాత్రేపించుచుండురు. భరతపురమున నట్టిదేదీయును జగత్తేదని తలచెదను. ముఖ్యములగు కాఖలు బాగుగా సంస్కరింపబడినవిగాన పరిపాలనాసౌకర్య మధికమైనది. తక్కిన కాఖలు ప్రాచీనస్వరూపమున కెట్టి మార్పును కలిగింపబడలేదు. వ్యయముమాత్రము తగ్గించబడి పరిశీలన మధికమొనరింపబడినది. ఇక చేయవలసినదానిని మహారాజుగారు చేయగలరు. నుండియులగు మిహాతగారు జన్మతనింగు మహారాజుగారి పరిపాలనను నుండులేనే ఇంకను జరుగవలసినదని చాలగలదు. ఆయన సమృద్ధిచిన విషయములందు మార్పు లేమియును ఆయనభావములకు భిన్నముగా జరుపబడలేదు. కాన పరిపాలనకత్తెయును మార్పుమియును లేదు. మహారాజుగారు మీ ప్రజలకును మీకును గల గాఢమైత్రికి భంగములేదని నేను తలచెదను. ఇప్పుడు మీరు వహించుచున్న భారము సామాన్యము గాదు. దేశీయవిషయములందు మీ అధికార మశరమితియు గాన మీరు సర్వేశ్వరున కత్యధికముగ బాధ్యులుగా నున్నారు. మీ ప్రజల సౌఖ్యమునకు మీరు చేయవలసిన పను లేన్నియో కలవు. సమర్థులగు నధికారులు మీరు నిరంతరమును తోడ్పడగలుగుదురు. కాని సర్వాధికారము మీ వశమున నుండును. దానిని వినియోగించు రీతిని బట్టియే పరిపాలనా యోగ్యతా యోగ్యతలు తెలగలవు. మహారాజు వాక్కుధీసంపన్నులగుటచే న్నామనీయుముగ కలిపాలింతురని నేను నమ్ముచున్నాను. మీరు పరిపాలనా వైశిష్ట్యము నభ్యసించియుంటిరి. సమర్థులగు మీ కిల్లిగారు మీయొక డేమును బాగుగా గమనించుచు బ్రిటిషు ద్వారతము వారికిని మీకును గల చిరమైత్రిని స్థిరపరచుటకు ప్రాచీన సంస్థాన ధర్మములను కొనసాగించుటకును చాల ప్రయత్నించిరి. లె. క. వాడింగ్లగారి కిప్పులుగ సాండి మీరు మేయోకళాశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనరించితిరి. మీరు ఇంగ్లాండు దేశమున కేగి వెల్లింగ్టన్ కళాశాలయందు ప్రజాసేవావిధానము నభ్యసించితిరి. వెల్లింగ్టన్ దండెతులు మీ మహాధ్యాయులుగా నుండి చాల హితభోధను గావించిరి. గ్రంథబోధన ముదలనను స్వాచరణము వలన నువారు మీకు పలువిషయములను గజపిరి. 18 మాసములు మీరు పరిపాలనావిధానమునభ్యసించి సత్యుత్తములను గుర్తించుటకును అధికారుల వాక్యములను వినుటకును వినకుండుటకును రాజకీయకర్తవ్యధర్మమును మరుగుగా జరుపుటకును శక్తివంతులైతిరి. ప్రస్తుతకాలమున ప్రజలహితమును పాటించుటకుంద నిరంకుశముగ పరిపాలించుటకుల చాల సన్నకము కలుగునని ఇటీవల కొన్ని నెలలనుండి జరిగినచర్యలకుల సుష్టమగుచున్నది. చాలదేశములలో నిరంకుశులగు రాజులను ప్రజలు రాజ్యముల నుండి తొలగించుచున్నారు. ఇండియాదేశమునందలి సంస్థానాధిపతులు బ్రిటిషుద్వారతమువారి పోషణముక్రింద నుండుటచే సంస్థానములందలి ప్రజల యోగ్యతేయునకు వారి కధికమగు పరిశీలనాకాళము గలదు. కాన వారిబాధ్యతయు నధికము గాన మీకుగల ఘనమగు బాధ్యతను మీరు బాగుగ గ్రహించురని నేను నమ్మెదను మీపట్లను మీప్రజలపట్లను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపట్లను మీధర్మమును మీరు నిర్వర్తించుటకు నేను నా ముద్దోగులును మీకు చాల తోడ్పడగలుగుదు నని నేను మరియొకసారి తెలుపుచున్నానని రాజప్రతినిధిగారు నడిచిరి.

దమాస్కను ఆక్రమించుకొనుట
అలహాబాదు, నవంబరు 29:— రితుమగ్న-పటాలములు యాపులేకుండగ మాసిపోయినవి. ఉత్తరమున జాపానండి చేరుటకును దమాస్కనుకు అంతటి దూరమునను తూర్పున బాత్మేకు దగ్గరను శత్రురాష్ట్రము విశేషముగ పట్టుకొనబడినది కెయిరోలో నున్న పయసీరు పత్రికా విలేజుకును తెల్పుచున్నాడు: మూడువారములలో ఇంత ఘనకార్యమును సాధించుట కనుఆశ్చర్యమైన సంగతి. కాబట్టి చారిత్రమున ఇయ్యది కల్పాంతమువరకు చెప్పకొనబడును. లండన్యులు ఇండియను 12½ గంటలలో వామభాగమున 22 మైళ్లు నడిచిపోయిరి. శత్రువులు అగ్నివ్యాధులతో వీరిని యుంచెత్తినను సరకుజేయక తమకార్యమును సాధించుకొనిన ధీరులు. ఆర్థికదళములగుడ అధ్యక్షముగ పనిచేసినది. శత్రువులేదాని పోవుచున్నారో

రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

శ్రీల ప్రతినిధ్యము.

చెన్నై.

ఎన్నూరు పురకాశములలోని శ్రీల మొన్నటిదినము వ్యాపకము శ్రీల అయ్యురగారి శతీలికచయొక్క యాజమాన్యమున ఎన్నూరునం దొక సభనుచేసి యాక్రింది తీర్మానములను చేసిరి:

- (1) ఎన్నూరు పురకాశములలోని శ్రీల భారతదేశ రాజ్యాంగప్రకాశికయందు శ్రీలకు పురుషులతో సమాన హక్కుల నిచ్చుట అత్యవశ్యకమని అభిప్రాయపడుచు, ప్రాంచైను కమిటీవారు తయారుచేయుటోపు స్క్రీముగందు శ్రీలకు సయితము పురుషులతో సమానముగా రాజ్యాంగయంత్రము నందు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించవలయు నని కోరుచున్నారు.
- (2) ఈ సభవారు పన్ను చెల్లించు శ్రీలందరు మ్యునిసిపలు సంఘములలో వోటిచ్చుటకును, సభ్యురాండుగా నిలుచుటకును, హక్కుల ప్రసాదించవలయు, కాననిర్మాణ సభవారు, మదరాసు సిటి మునిసిపలు చట్టమునందు ఈ రెండు విషయములను సవరింపవలయుననియు కోరుచున్నారు.

వెన్నూరు.

భారత మహిళా సంఘమువారి వెల్లూరు కాఖా కార్యదర్శి శ్రీమతి ఎన్. కన్నయమ్మగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:

మహిళా సంఘ కాఖవారి యాజమాన్యమున నవంబరు 28-వ తేదీ నాడు తుమరవిలాస తొట్టపాతమునందు సభ సెలదానిని సమావేశపరచి ఈక్రింది తీర్మానమును చేసితిమి: భారతదేశ పునోద్ధిగిగిగాను ఈకాఖాసభ్యురాండ్ర మకు మేము సాంఘిక రాజకీయ విషయములలో జోక్యము పుచ్చుకొనవలయు నని తుమరాలు రాండ్రుగ నున్నాము. కావున సాగ్వభౌమిక ప్రభుత్వమువారు త్వలో యనకు ప్రసాదించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణములందు శ్రీపురుషతార తత్వము లేక, ఎల్లరును పాలుగొనటకు సమానహక్కు లొసంగబడవలయు నని మా దృఢాభిప్రాయము.

కోయంబుత్తూరు.

కోయంబుత్తూరునుండి శ్రీమతి ఈ. బి. నోదీయగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

నవంబరు 24 వ తేదీ మహిళాసంఘమువారి యాజమాన్యమున సెల సభ సమావేశపరచబడి భారత దేశమునకు ప్రసాదించబడబోవు ఏ రాజకీయసంస్కరణమునందు గాని, శ్రీలకు పురుషులతో పాలు సమానహక్కు లీనుబడవలయునని యొక తీర్మానము చేయబడినది.

ఇతర ప్రదేశములు.

శ్రీలకు రాజ్యాంగసంస్కరణములందు పురుషులతో పాలు సమానహక్కుల ప్రాంచైను సంఘమువారు ప్రసాదించవలయు నని చిత్తూరు, ఉదకమండలములలో సయితము శ్రీల తీర్మానములను చేసి, ప్రాంచైను సంఘాధ్యక్షులు పోతుబగో ప్రభువుగారికి పంపినారని తెలియుచున్నది.

అరయటయే వీటిపని. తిరోగమనము జేయకుండగ అడ్డుపడుటకు నూడ ప్రయత్నించెనని. మూడవో జాన ఉత్తరమున మార్గములన్నియు బంధించబడినవి. నాజరుముఖముగ నేగు దెంచి దానిని పట్టుకొన గలిగిరి. ఒకవోటు 87 ఫిరంగులు, 55 మోటరుబండ్లు, 1000 గజ్జపుబండ్లు పట్టుచేసినవి. డమాస్కనుదగ్గర కటానానుండి సహాయవరకు బార్బరులోయను మరఫిరంగులతో పొదలయందు దాగిన శత్రువులు నిలబడి నటుల కనుగొనబడినవి. రెండు ఆర్థికకళక్ష్మిదళములు పోర దొడగినవి. శత్రువుల దక్షిణభాగమున ఒకస్థానమును ఆక్రమించుటకు పరానుజలాలమొకటి పంపబడినది. అస్త్రేలియును గజ్జపుదందు మైదానమున 4 కేల గజములదూరమున ముట్టడి సల్పుటకు నియమించబడినది. శత్రువులు భయపడిరి. వారిక ఫిరంగి నైనను కాల్చలేదు. మూడవో జాన వారి స్థలములో చొరబడి చాలమందిని బట్టుకొనిరి. మరఫిరంగులు సేవముగ స్వాధీనమైనవి. ఈలోపుగ కెల్లా వైస్రముగూడ దక్షిణభాగమున కలిసికొన్నది. రెండవ ఆర్థికదళము గూడ కలసినది. తూర్పుగ విజృంభించినది. ఆరలు సేనలతో కలసి పాదజాతి యానువచారివరకు ఉత్తరముగ ముందుకేగినది. లైటుహార్సు పటాములు మూడునగరమునకు పడమరకు పోసినవి. రాత్రి పడుసరికి డమాస్కనును చుట్టు ముట్టినది. రయాకు, చేరూటులలో ఎట్టి సంబంధము లేకుండగ డమాస్కను చేయబడినది.

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల వజరీ)

ఇంగ్లండు

శ్రీ వంశం

లండన్, నవంబరు 27:—అంతర్జాతీయమైన ప్రేమతో నను నాశనమొనర్చుటకు ప్రయత్నించి ఆకాశాంగి మొండెని డెండీ యద్వైతమునకు ప్రతికూలముగా వివరములను తెలుపుచున్నది. డెండీగర్ల నడిలో ఆడుగుభాగముననున్న యిసుకపై నిల్చియుండెను. తక్షణము అపాయమును తెలుపుచున్నట్లు తెలియజేయబడెను. త్వరలోనే మంగుగునులను తుడిచివేయు యంత్రములను, డెప్టోయరులను సమీపములో కాన్పించెను. తుదకు ఎట్టయిన కేమి అంతర్జాతీయమైన సెలవేరేను.

దోవరునిగోధము తొలగించబడుట

లండన్, నవంబరు 27:—దోవరునిగోధము తొలగించబడినది. ఇకట బ్రిటిషు పరామల సమద్రతీరముల నకును వలలు పరచబడినవి. ఇంగ్లీషు చానలులో కేత్రపులు చొరకుండుటకై యిట్లు చేయబడినది. అంతర్జాతీయ దీనిలో ప్రవేశించకుండగ జేయబడినది. ఇది చాలకష్టతమమైన పని. వర్తక నౌకలకు దారియాయవలెను. మరల దారిని మూయవలెను. కేవలము వలవలననే కేత్రపులరాకయు, అంతర్జాతీయ ప్రవేశము ఆరికట్టబడజాలదు. 1917 వ సం॥ మందుగునులు, ధాన్యం యంత్రములు ఉపయోగించబడినవి. దీనినే విటినిన్సి టిని నాశన మొనర్చి లోచరబడుటకు కేత్రపులు సదా ఔర్జియము చేపులనండి తమ డెప్టోయరులతో మట్టడించుచుండెదవారు.

నియోజకమున స్త్రీల యత్నములు.

లండన్, నవంబరు 27:—స్త్రీలు నియోజకమున ఆభ్యర్థితులగునూడ పనిచేయుచున్నారు. క్రిష్టబలు పాంతు వారస్తు సతిగాదు బర్మింగ్ హాముకును హోమాన్సి సతిగాదు హెండనుకును హోపు సతిగాదు ఈస్టువైపునకును (ఆస్టియత్ గారికి ప్రతిస్పర్ధిని) ప్రతినిధులుగా నియోజింపబడగోరిరి. పశ్చిమరంగముననున్న సైనికులలో 100 కి 80 మంది నియోజకులుగానుండ గలుగుదు రని ప్రభుత్వపక్షపు నియోజకాధికారులు నుడిచిరి. 100-కి 80 మంది మాత్రమే యుండు రని లిబరల్ పక్ష పత్రికలు వ్రాసినవి. దేశభక్తులగు కార్మికప్రతినిధులు పలువురు యుద్ధకాలమున చాల దీక్షతో పనిచేసిరి. అట్టివారికి ప్రతిస్పర్ధలనుగా మిత్రమ మంత్రివర్గపక్షమువారిని ఏర్పరుచుట ఆనందితము. అట్టివారు పలువురు అభ్యర్థిత్వమున వదులుకొనుట జరుగగలదని మిత్రపక్షపు పత్రికలు వ్రాసినవి.

జర్మనుల బహిష్కరణము.

ఇకముందు జర్మనులను బ్రిటిషు దేశమునకు రానియ గూడదు. కెయిజరును జర్మనులు మిత్రమండలి స్వాధీనము చేయవలెను. తక్కిన కేత్రదేశములగు సపరారులు శిక్షింపబడవలెను. ఇందుల కంగీకరించిన వారికి వోట్లనిచ్చెదమని సభలలో నియోజకులు నడుపుచున్నారు. సభాధికముగ జరుగుచున్నది.

వర్గండు సినీఫీసులు.

వర్గండుకు 155 మంది సభ్యులు నియోజింప బడవలెను సినీఫీసులు 100 మంది అభ్యర్థులను పంపిరి. కాథలిక్ రాష్ట్రములందే గాక ప్రొటెస్టెంట్లు అలస్టరులోగూడ వారు పనిచేయుచున్నారు. దీనిని దేవినిస్సు మున్నగు 4 రాష్ట్రములకు సినీఫీసు నాయకుడగు దివలేరా నిరూపింపబడెను.

బ్రిటిషుదేశమున పుట్టిన స్త్రీలు

లండన్, నవంబరు 27:—బ్రిటిషుదేశమున పుట్టిన విదేశీయులను వివాహము చేసికొనిన స్త్రీలపట్ల నిరోధము తగ్గించబడునని దేశీయమంత్రి ప్రకటించెను.

సేనలను తగ్గించుట.

లండన్, నవంబరు 27:—సేనలను తగ్గించుట యింకను అరంభముకాలేదు. నౌకాదళ సైనికదళ సందర్భములను బట్టి ప్రస్తుతము తగ్గించుట కవకాశము కనపడదు. తగ్గించుటప్రారంభమైనపుడు నిర్ధారణను సంద్యోగములు కలవారిని ముందు తగ్గించెదరుగాని క్యూసాయ యంత్రనిర్మాతలు, క్యూసాయ కుటుంబ, పాదరక్షలను చేయువారు, ఇటుకలను చేయువారు,

సిమెంటును చేయువారు, ఇండ్లుకట్టువారు, గనులపనివాండ్లు, రేవులపనివాండ్లు, ఆహార పదార్థములను చేయువారు, కాగితముల పనివాండ్లు, రైల్వేపనివాండ్లు, నౌకానిర్మాతలు, నౌకాదళాదులు, విదేశీ వణికసంఘముల ఏజెంట్లు, కిల్లులు, గడితీకా ప్రయోజనమును గువారిని కొద్దిమందిని ముందునిడుదల చేసెదరని నౌకాదళ విమానదళ సైనికదళముల అధికారులు ప్రకటించిరి.

సైనిక సమాధులు.

లండన్, నవంబరు 27:—రణరంగమున చనిపోయిన సైనికుల కందరతుల ఒకేమోస్తరు సమాధులను నిర్మించవలయు నని తీర్మాన మైనది. ఈ సమాధిరాళ్లమీద వాతుడైన యోధుని పేరు, ఉద్యోగము, ఏ పటాలమునకు జెందినది మున్నగు సమాచారము వ్రాయబడును. అందరకును తెలియు అన్ని భాషలతో నులకవైలిని వీధిసర్వేయక వనకార్యములను వై సదాహరించబడిన విషయములను వ్రాయవలయునని రుడి యొద్దు కిట్లంగారు నూచించిరి. ఇయ్యది అంగీకరించబడినది.

సైనిక సమాధులన్నిటిని ఒకే చోట ఏర్పరుచుట
లండన్, నవంబరు 28:—వార్తాప్రచారక సంఘము వారిటు తెలుపుచున్నారు. ఇదివరకు అచటచట వివిధరణ రంగములందుబడి యున్న సైనిక సమాధు లన్నిటిని ఒకేచోట చేర్చవలయునని సామ్రాజ్య యుద్ధసమాధిసంఘమువారు రాలోచించుచున్నారు. వీరందరకును మర్యాద జరుగు స్థలమునకు సమానలన్నిటిని చేర్చుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

కలస్తయను యుద్ధము.

లండన్, నవంబరు 27:—సర్ ఎడ్వండు ఆల్కెవీగారి సామర్థ్యమును బ్రిటిషు, హైదరాబాద్, అధినివేళముల సేనలు సమీప ఘనసాహసకార్యములను కన్నాటు ప్రభువుగారు నులించిరి. ఇటీవల వీరు పలస్తయనును సందర్శించుటచే సైనిక సాహసకృత్యములను తెలికొనుట కవకాశము కల్గినది. దేశభక్తి నిధి సంఘసభ కర్వత్వమున కలిపించిన సందర్భమున వీరు పత్రస్తయను యోధులను కొనియాడిరి.

విడుదల కాబడిన యుద్ధబందీల సంఖ్య.

లండన్, నవంబరు 27:—రాజ్యాధిక యుద్ధ విరామము ప్రారంభమైనది మొదలు నేటివరకు 17178 ఉద్యోగులు సైనికులు ఇంగ్లాండుకు వచ్చిరి. ఇంకను 6395 ఉద్యోగులును సైనికులును, 7238 ప్రజలును త్వరలో వచ్చెదరని అనుకొనుచున్నారు. యుద్ధబందీల అంతః కాళాసంఘమువారు తెల్పిరిని వార్తాప్రచారక సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

27-వ తేదీని హర్విచిగర్ల 27 జర్మను అంతర్జాతీయలలోబడినది. మొత్తము 114 అంతర్జాతీయలు లోబడినది.

కార్మిక ప్రాముఖ్యత.

లండన్, నవంబరు 28:—బ్రిటిషుదేశమున ప్రస్తుతి మున్న యంత్రములకు మర్రానుత్తుచేయుట, ఇనుపదారులను మర్రానుత్తుచేయుట సరిగనుంచుట, రోడ్లలను నౌకానిర్మాణస్థానములను మర్రానుత్తుచేయుట, నౌకానిర్మాణము, వాణిజ్యనౌకలను మర్రానుత్తుచేయుట, క్యూసాయము, గనులు, బట్టలనేత, ఉత్పాదకములను నిర్మించుట, అధినివేళములు మిత్రదేశముల వారు కొలెసామానును దొరతనమువారి అనుమతివైని నిర్మించుట మున్నగువలకు అపకర్వపదార్థములను పనివాండ్రు ముందు సహకూర్ప నిశ్చయింపబడినది ప్రత్యేక సంఘమువారి అనుమతిని బడసి అనుమతి అడిగినవారు ప్రకటించిరి.

భ్రాస్సు

బోలోనులో రాజుగారు ప్రవేశించుట

లండన్, నవంబరు 27:—రాజుగారును, వేల్సు పభువు ఆల్బర్టు ప్రభువు నేడిచట వధ్యాస్త్రము ప్రవేశించిరి ప్యారి నుకుపోవు మార్గమున వీరచటికే తెంచిరి. బ్రాహ్మ డెప్టోయరు మీద వీరందరును పయనముచేసిరి. 6 విమానములు మరీకొంత వైమానికదళము వీరిననుసరించినవి. వీరికి అధికారాహ్వానముతో ప్యారిగర్ మొనరించిరి మామూలు రాజ మర్యాదల జరిగినవిదప వీరు మాంట్లాటుకు వెళ్లిరి.

బ్రిటిషు పురోగమము

లండన్, నవంబరు 27:—బ్రిటిషుపత్రిక లిట్టు తెలుపుచున్నవి: మాసేనలు ముందుకేసుచునే యున్నవి. 26 తేదీ రాత్రి బీహార్, వెస్ట్ బెంగాలు, ఆయిసెట్టి, సాధారణపంక్తిని చేరినవి. లీజి దక్షిణముగ గూడ చేరినవి.

బ్రిటిషు వైమానిక పు దాడులు.

లండన్, నవంబరు 27:—13 సెప్టెంబరు నవంబరు 11 తేదీవరకు జర్మనీపై 769 బ్రిటిషు వైమానిక పు దాడులు సల్పబడినవి. 874 దాడులు పెద్దపల్లములపై సల్పబడినవి. 208 వైమానిక కాలలపై సల్పబడినవి. ఇయ్యవి రైసురక్షకార్థ మేర్పడినవి. ఆల్సెను లోరైను, జర్మనీలోనున్న సాంగ్రామిక పరికరములమీదను స్థానములమీదను 126 దాడులు జరిగినవి. 4 సంవత్సరములనుండి బ్రిటనుపై జర్మనులు సల్పిన వైమానిక దాడులకంటె 5 రెట్లు ఎక్కువగ 12 నెలలనుండి బ్రిటిషు వైమానికులు జర్మనులపై దాడిసల్పిరి.

సామ్రాట్టు ప్యారిసును సందర్శించుట.

ప్యారిసు, నవంబరు 28:—సాహసంఘము వారిట్లు ప్రకటించిరి:— నేడు జార్జి సార్వభౌముడు ప్యారిసు నగరమునకుదెంచెను. వీరిని సత్కరించుటకు అక్కడవై భజనముతో గూడుకొనిన గొప్పవర్గాలులు చేయబడినవి. ఎచట జూచినను పతాకము తెగురుచున్నవి. పట్టుకడిన 2000 ఫిరంగులు ఛాంపును ఎత్తిననుదగ్గర బాదులుతీసిచేర్చబడినవి. సంగ్రామమున బ్రిటిషు వారు నిర్వహించిన ఘనభారమును కొనియాడుచు వారి గౌరవార్థము ఉత్సవముజరుప నిశ్చయించుకొనిరి. జార్జి సార్వభౌమునిని, ఆహ్వానించుటకు జేయబడిన దివ్యమగు ఏర్పాటులను జూడపరాను బ్రిటిషు లకు గల ఆనోన్య స్వమై త్రి సాను భూతి ను వ్యక్త మగుచున్నది. 15 ఏండ్లనుండి జర్మనులు కుట్రలు పన్నుచున్నను వీరి మైత్రికి అవంతయు భంగము కలగలేదు. ఎడ్వర్డు చక్రవర్తి పరాను బ్రిటిషులకు మైత్రి నిశ్చయముగ నుండుటకు పునాదిని వైచెను. ఇప్పుడు జార్జి సార్వభౌముడు స్వయముగ పరానుదేశమును సందర్శింప బూనుకొనుట ఇంతకంటె ఘనకార్యము. యుద్ధ కాలమునను శాంతిసమయమనను ఒండొరలకు కాళ్ళతలమైత్రి అలవడుటకు ఇదియే సాధనము. వీరిన్నీ సాహసములు మరంత బలపడును.

ఫాకుసేనాని సేనలను పరీక్షించుట

లండన్, నవంబరు 28:—ఫాకుసేనాని క్యాపిల్ సేనానితో స్ట్రాస్సుబర్గ్ కేతెంచిరి. ఇవటనున్న సేనలను పరీక్షించిరి. నగరముందు ఈయనను ఊరేగించిరి. ప్రజలు అధికారాహ్వానముతో వీరిని సన్మానించిరి.

లండన్, నవంబరు 28:—బ్రిటిషు పత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి. మాయుండు సేనలు బీహార్, స్టావిలాటు చుట్టుప్రక్కల నడుచునున్న జర్మనుసరివాదులను చేరినవి. నవంబరు 11 తేదీ నుండి 1400 జర్మను పిరంగులను బట్టుకొంటిమి.

ప్యారిసులో రాజుగారికి విందు.

లండన్, నవంబరు 28:—వార్తాప్రచారక సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి.— 4 గేండ్లనుండి గొప్పజాతు లన్నిటితోడను నుఖదుఃఖములను సమానముగ భరించి చివరకు విజయముతో మనమందరము ఇచట సమావేశమైనందులకు నేనెంతయు ఉబ్బాంగుచున్నాను. పరాను సేనల అకుంతితవిక్రమము ఫాకు సేనాని అత్యద్భుత సమరవైపుజ్యమును జర్మనుల గొప్ప ప్రయత్నములను భంగపుచ్చినవి. వీరిధర్మమాయని జర్మనులు పరాజితులైరి. ప్యారిసునగరమునా చేరుటకు జర్మను లొనర్చిన విశ్వప్రయత్నములు భగ్నమైనవి కేత్రపులు సరివాదులయందు ఒడించబడిరి. సంద్ధికి ఒడిబడునటుల జేయబడిరి. ఈయుద్ధమున గొప్పవిజయమును పొందినందులకు పరానుజాతినందరిని సార్వభౌముడు స్తుతించెను బ్రిటిషు సేనలు గూడ ఈవిజయమున పాల్గొనిన వనిరి. తమ ఆశయములను ఒండొరులు పరానులు బ్రిటిషువారు తెలిసికొనుటకు అవకాశ మేర్పడినది. పరానులు ఆశోక్యమైత్రిని పరస్పర నిశ్వాసమును కలగజేసిరి. నాగరికాభి వృద్ధికిని, శాంతిస్థాపనమునకును బలకరముగ సహాయపడిరి.

తమ కొమారుని శరీర ఆరోగ్యము నిమిత్తము సర్ పి. డి. పట్టానీగారు కొంతకాలము బెంగళూరులో ఉండురని తెలియుచున్నది.

అమెరికా

ఎగుమతుల నిరోధమును తొలగించుట.

వాషింగ్టన్, నవంబరు 27:—యిత్ర సామగ్రిలు, రైలు యంత్రములు, రసాయనములు, ఓషధులు, రబ్బరు వస్తువులు, ఇనుపదారులు, గృహముల ఉపకరణములు మున్నగు చాల విస్తృతమైన ఎగుమతులపై నిరోధము పెట్టనే తొలగించబడును అమెరికా వాణిజ్యశాఖవారు ప్రకటించిరి.

స్వంతస్థానిత వాణిజ్యవాసలు

అంతర్జాతీయ వాణిజ్య నాకా సంఘమువారి స్వాధీనముననున్న బ్రిటిషునాకలను ప్రత్యేక బ్రిటిషు నాకాసంఘమువారి కళము చేయుటకు అమెరికా దౌత్యమువారు రంగీకరింపలేదు. అలిసికమున్నగు నుత్పత్తులను నాకా లెదు చేరి యున్నవి. బ్రిటిషువారు తెలిపిన షరతులను తాము గూడ తెలిపి నాకలను తామేకళపరచునని తెలిపినది.

యూష్యా

మిత్రమండలి నాకాదళము.

సిబ్బాప్టూలు కేటించుట.

లండన్, నవంబరు 27:—మిత్రమండలి 5 యుద్ధ నాకలను, 2 క్రూయిజరులను, 9 డెస్ట్రోయరులను, కార్టోపు యానావస్యమున 25 తేదీని సిబ్బాప్టూలుకు పయనమైనవి. సిబ్బాప్టూలుకు ఇదిపోవుటకు ముందు ఒక్కక్రూయిజరు, రెండు డెస్ట్రోయరులు, అంతర్గామి ఒకటియు ముందుగా పోయింది.

లండన్, నవంబరు 28:—జర్మనీమండి విశుదల శేషబడిన కుడియను యుద్ధబండిలు తండ్రిపరంధముగ రషియా సరిహద్దులలో పడి టిబ్బుకొంటుటకు గుడ్డ తీసటకు కూడులేక అపరిమితభాష నొందుచున్నా రని నెట్రా గ్రామముండి తంతుచిచ్చింది. చాలమందికి తులసి, రక్తగ్రహణి సోకినది. వేలకొలది తూర్పుదళివే రాజబాట ప్రక్కకుడి చనిపోవుచున్నాడు. వీరికి సుబహాయము లొనర్చుటలేదని తెలుగువారు సోదించుచును గోరిరి. కాని వీరి ప్రయత్నములు విఫలము లాయెను రాజకీయ సంబంధముగ గొప్ప ముష్ట వాటిల్ల నున్నది. ఆశ్వము లసంఖ్యాకముగ ఆహారములేక మాస్కో వీధులయందు చనిపోవుచున్నవని రషియాలో నున్న పరమం ఉద్యోగులు తెలుపుచున్నారు. ప్రజలంతయు గుట్టపుమాంసమును ఖర్చుమాంసమును తినుచునే యున్నాను.

హాలండు

డచ్చిప్రధానమంత్రిగారి సమాధానము.

లండన్, నవంబరు 27:—హాలండునుండి తంతునార్లు వచ్చుటకు చాల ఆలస్యమగుచున్నది. కారణము తెలియలేదు. హేగునుండి ఇటీవలవచ్చిన తంతునార్ 20-వ తేదీ వేయబడి యున్నది. రెండవ రాజ్యాంగసభలో జరిగినవర్ష తంతునార్లయందు తెలుపబడినది. ఈవర్ష ఇటీవల జరుగ బ్రయత్నించబడిన విప్లవమునకు సంబంధించింది. తీసిగొట్టిన లండన్లో సుమారుములు నిరళముగ తెలియలేదు. విప్లవ ప్రయత్నములు విఫలమైనను ఇంతవరకు భూత్రిక సంగతు లేని యు లండన్లో తెలియటలేదు. అపరమగు సాంఘికపు మార్పులను కేసెదనని ప్రధానమంత్రి వాదనమునచ్చెను. సంశాచరమునుబట్టి కరకాగతులకు జాపబడుచున్న ఉపచర్యనే పదిభిక్షుడగు కయిజరుకు హాలండువారు చూపుచున్నారని తెలియజేసెను.

జర్మనీ

జర్మను నాకాదళాధికారి యాక్షేపణ.

వియాటి ఆడ్మిరలు ప్రత్యుత్తరము.

లండన్, నవంబరు 21:—నిర్వాధించబడిన జర్మను నాకాదళమును లేచి ఆడ్మిరలు నాకా రూటున నడిపించుచుండెను. జర్మను పతాకము వెగురగూడదని యిచ్చిన వియాటి క్షత్తరమును ఆధిక్షేపించెను. అంతర్జాతీయ శాస్త్రములకు భంగినికల్పించునని. సమాన హోదాగల క్షత్తరపు లెట్లుచేయు యోధాధర్మముగాదనిరి. దానికి వియాటిగారిట్లు ప్రత్యుత్తరముసంగిరి:—తాత్కాలిక యుద్ధ విరామముచే యుద్ధ తాత్కాలికముగ ముగిసిందిగా భూత్రిక అంత్యముకాతేదు. జర్మనుల, మిత్రమండలిని ఇంకను యుద్ధము జరుగునీతి యందే దృఢమైన మాన్యధీశములనుండి బ్రిటిషు కేపులలో క్షత్తరము తమ జాతీయ పతాకమును విరాజిల్ల చేయ గూడిదు.

వానుఎబ్బ దొరతనము.

ఆమెష్టరుడం, నవంబరు 28:—రణరంగమునందలి జర్మను వానుఎబ్బ దొరతనము నామోదించుచు అతివాదులను నిరసించిరి.

చురియొక విప్లవము

ఆమెష్టరుడం, నవంబరు 28:—జనరలు మార్షిట్టు సేన తొట్టిపురు వచ్చెను. అతడు చురియొక పిల్లరను కలిగించు నని తెలుపబడెను.

బ్రిటిషు బండిలు.

లండన్, నవంబరు 27:—జర్మనులు బ్రిటిషు యుద్ధబండిలను అనావరణితో జూచి భాధించుచున్నారని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆధిక్షేపించె జర్మను లెట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి:—సేనాధికారుల బండిలకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని ఒక గూర్చుచున్నాను. కాని తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము కలిగి షరతులకు ప్రవేశబెట్టుటచే జర్మనులు బ్రిటిషు యుద్ధబండ్లకు సౌకర్యములను కలుగ జేయుటకు వీలులేకుండగ జేసింది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిట్లు చురల కలుగుజేసిరి

జర్మనులెట్టి ఆక్షేపములను జూపినను ఆయనని అంగీకరించ బడబాలవు. అనవసరముగ బ్రిటిషు బండిలను భాధించి నందులకు జర్మనులనుండి భూత్రిక వ్యవహారము తీసుబడును ఈ భాధలు వెట్టిన ఉద్యోగులందరకు నందించబడుదురు. అంతిమకాని క్షత్తరబండిలను మేము బాధపెట్టము.

మిత్రమండలిబండిల చురవస్త

లండన్, నవంబరు 28:—రాజ్యాంగసభలో చర్చించుచు యుద్ధ సమాధానము గాధిక్షేపించెను. తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము జరిగినప్పటినుండి జర్మనీలో మిత్రమండలి బండిలు పూర్వముకంటె చాల దుస్థితియందున్నాను. వీరి చురవస్తను జూడలేదు. జర్మనులు తమ పరాజయమును జూచి కఠినహృదయు లైరి. వీరి కర్తవ్యము అసహ్యకరముగ నున్నది. పెయిసు, స్విసువారు తమ నిజేదికములను ప్రసంగమునకు తెలియజేసినపుడు ప్రపంచమంతయు భయవిహ్వలమగును. అనావరణ, ముప్పాద ఉత్తరములను బండిలకు అంగమండగ జేయట మున్నగు ప్రాంత్యక్రమములు మిత్రమండలి యుద్ధబండిలయడ జూపబడుచున్నవి. జర్మనీలోనున్న మిత్రమండలి యుద్ధబండిలకు పంపబడుబండిలు నూటికి 80 దిని జర్మనులు దొరుకించుచున్నారు. వీటిని అందకుండగ జేయుచున్నాను. జర్మనులు దీనికంతకును వ్యవహారము నీయకల యును. బ్రిటిషువారికతేనే సామనేనానిగూడ కలికముగ ఆధిక్షేపించుచు జర్మనులకు సందేహంపెను. ఈ దుర్భాగమును ఆపుటకు తీసిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

మెసపోలేమియా.

లండన్, నవంబరు 24:—వెనుక మెసపోలేమియా గొప్ప సామాజ్యముగా నుండెను. పరిపాలనను సులభమున నిపుడు ప్రవృత్తిమైనదిగాన నడచు చుంచుచాలమును బ్రిటిషువారు చేర్చుటకులేకు. అట్లు జరిగినది నురల మంచితకళకు చాల దని పుల్లరు హామియతో బానుకు జూర్చి గాను నడిచిరి.

జర్మనునాకెలులు

లండన్, నవంబరు 28:—తిబ్బదేశములం దీచారమున జర్మనీ ఆఫ్రియా నాకెలులు వెలచాల లిగ్గిపోయినది. ఆఫ్రియా-జర్మనుల నైర్వహణలు అయిధములను నేల వైచుట.

లండన్, నవంబరు 25:—అండా వెస్తునుండి తంతు యిట్లు తెలుపుచున్నది. జర్మను సేనలు క్షత్తర సవ్యాధి మొన్నల యుగ. ఎల్లరు తాత్కాలిక యుద్ధ విరామము షరతులప్రకారము జర్మను నైర్వహణ నిర్వహించుచును. అని డెప్టే సేనాని మ్యాకిక్ సేనానిగారికి తెలియజేసెను. తమకు జర్మను తాత్కాలిక యుద్ధ విరామపు షరతులే గాని ఇతర షరతులు భాధించజాలవని మ్యాకిక్ సేనాని ప్రత్యుత్తర మొసంగెను.

బ్రాసీప్రభువు సాత్తు.

లండన్, నవంబరు 24:—బ్రాసీప్రభువు వెల్లిండ్లకు ప్రభుగారి తండ్రి. ఆయన 184905 పానుల ఆఫ్రి తనపుత్రునకిచ్చెను. అందులో 80 వేల పానులను తన పుత్రులకు వెల్లిండ్లకు ప్రభు కొనెను.

మరణము.

లండన్, నవంబరు 26:—ఆర్టి యన్సు ప్రిన్సు ఆంటోనీ గారు విమానముమీద ప్రాన్సునుండి లేఖలను తెచ్చుచు నపాయమువలన మృతిచొందిరి.

సైనికుల బిడ్డలు:—ఉదకమండలములోని లారెన్సు మెమోరియలు విద్యాలయమున, సైనికులబిడ్డల నుదితముగా చేర్చుకొనుటకు పాఠశాల సంఘమువారు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వము రంగీకరించుచు నొకయు త్రవపుకు కొద్దిదినముల క్రిందట ప్రకటించినారు.

శ్రీకళాశాల:—మేరీ రాణిగారి శ్రీ కళాశాలను ఆర్టికల్ నెల 3-వ తేదీనుండి శాశ్వతముగా నిర్వహించుటకు నెలకు రూ 400 ల జీతముతో ఇంకొక ప్రాధనరును నియమించుటకును, హిందూ శక రాజ్యాంగమంత్రిగా రున్న యిచ్చి నాని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

వాతావరణసితి:—అండమాను దీవులసమీపమునందలి సముద్రప్రాంతమునందు వాయుభారము మారలేదు. తక్కిన వోట్ల అని హెచ్చుచున్నది. ఉరుతులుగులుటచే ఆమాన్యులు గరిడమాముగ లేవు. బర్మా దిగువభాగమునందు ఈశాన్యముఖముగ వాయువు వీచుచున్నది. టైయరులేవుయొద్ద ఆగ్నేయముఖముగ గాకవీచుచున్నది. తూర్పువర్ష పులిహ్ను లింకను చెన్నపురి తీరమునకును, దక్షిణమునకును వ్యాపించియే యున్నవి. చెన్నపురి తీరమునందు వర్షము అందుట వలన మధ్యమెట్టు చాల తగ్గి యున్నది. సన్నత్ర పగటి వేడి మామూలుకంటె తక్కువ గాయుసంకులమువలన దానివ్యాప్తి ప్రచురుగలేదు. రాత్రివేళ సూర్యులకంటె యెక్కువకనున్నది. వాయువునం దాగ్రిత అధికముగ కలుదు. బొంబయ తీరమునందును, దక్కనునందును తేల్పు ముప్పులు దిట్టముగ పట్టుచున్నవి. ఉత్తర సుర్కారులందు తేల్పు ముప్పు కడిచింది. చెన్నపురి తీరమునందు అధికముగ తేల్పు ముప్పుకడిచింది.

కాశీముక్తి పం. కార్తిక బహుళ శనివారము. 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెడు, ఎంపొవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదారునకు వృద్ధాప్యవశయందు వస్తుక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసిదారునికి అకాల మరణ ముగదేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. కరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగా మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.
Apply to:—
P. V. Subramonier, Ag. Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

Towards Peace.

(o)
(Reuter's Agency)
—o—

France

King's Visit to Paris Splendid Reception Prepared.

LONDON, November 28.
PARIS.—The Havas agency states:—Yesterday Paris put finishing touches to its toilet in readiness for King George's arrival to-day which the entire nation is eagerly awaiting. 2,000 captured cannons line the Champs Elysees neatly aligned and banners are flying from every mast and window. The day is intended to celebrate Britain's share in the war. The splendid reception prepared for King George is proof of the sympathy uniting the two great nations of western Europe and the alliance has survived all efforts of fifteen years of German intrigue. King Edward laid the foundation of a close understanding between Britain and France and the official visit of King George is more than an event of State. It is a solemn consecration of the alliance which will endure in peace as in war.

The King's Arrival at Boulogne.

LONDON, November 27.
BOULOGNE.—The King, the Prince of Wales and Prince Albert arrived here from London at midday en route for Paris. They made their voyage on board the famous destroyer "Broke" which was escorted by six airships and a squadron of aeroplanes. The Royal Party was enthusiastically received. After the usual ceremonials had been fulfilled the party motored to Montreuil.

Banquet to the King in Paris. His Majesty's Eulogy of French Effort.

LONDON, November 28.
The Press Bureau announces:—The King speaking at the Elysee Banquet said it was a pleasure to be a guest in the midst of the Great Nation with which the British had mingled sorrows and joys for four years now triumphantly crowned with overwhelming victory over the common enemy. Thanks to the bravery of the splendid French army and Marshal Foch's skilful strategy, repeated desperate German efforts to reach Paris had been defeated and enemy hurled across the frontier and compelled to sue for peace. The King congratulated the noble French nation on the great victory in which the British armies were proud to have participated. The British and French peoples during this life and death conflict had learned to appreciate each other and their respective ideals. They had created a union of hearts and solidarity of interests and a trust which would ever grow closer and contribute materially to the consolidation of peace and advancement of civilisation.

The British Advance. Extent of Forward March.

LONDON, November 27.
A British communique says:—Our forward march continued and our advance troops on the night of the 26th reached the general line of Behe, Werbomont, Aywaille and Southward of Liege.

Marshal Foch reviews Troops.

LONDON, November 28.
Marshal Foch, accompanied by General Cassiniau, visited Straßburg and reviewed the troops of occupation. He went in procession through the city and was given a magnificent ovation.

Allied Naval Squadron. Travelling to Sebastopol.

LONDON, November 27.
PARIS: It is officially announced that an Allied squadron of five battleships, two cruisers and nine destroyers commanded by Admiral Calthorpe sailed for Sebastopol on November 25th. It was preceded in travelling to Sebastopol by a cruiser, two destroyers and a submarine.

Pitiful Condition of Allied Prisoners. Debate in the French Chamber.

LONDON, November 28.
PARIS:—In the course of the debate in the Chamber of Deputies the Under-Secretary for War declared that Allied war prisoners in Germany had become more pitiful than ever before since the armistice was signed and Germans had become more and more odious as they realized the magnitude of their defeat. The world would be horrified when reports of Spanish and Swiss mission were published. Tortures systematically perpetrated included ill-treatment, starvation and confiscation of letters, while eighty per cent of all parcels despatched to prisoners in Germany had been plundered necessitating their stoppage. Germans should pay for this and Marshal Foch had sent a protest as vigorous as that of the British. All necessary steps were being taken to put a stop to this evil doing.

Germany

Surrender of More German Submarines.

LONDON, November 27.
Twenty seven more German submarines surrendered at Harwick to-day making the total 114.

German Admiral's Protest against Breach of International Custom. Admiral Beatty's Reply.

LONDON, November 21.
The Admiralty states that Rear-Admiral Von Reuter commanding the interned German fleet has protested against Admiral Beatty's instruction forbidding the German flag as a breach of international custom contrary to the idea of chivalry between honorable opponents. Admiral Beatty replied that the Armistice suspends hostilities but a state of war still exists between Germany and the Allies and no enemy vessel can be permitted to fly the national ensign in British ports while under custody.

Fall of German Exchange.

LONDON, November 28.
The value of German and Austrian currency has heavily fallen on neutral exchange this week. For example the mark in Switzerland is now below sixpence farthing instead of one shilling before war and krone is below three pence half penny instead of ten pence before war.

Disarming of Germans in Austria Demanded.

Mackensen's Reply.

LONDON, November 28.
COPENHAGEN.—A telegram from Budapest says:—General Despersy telegraphed to Mackensen demanding disarming and internment of latter's army according to the terms of the Bulgarian armistice. Mackensen replied claiming that the terms of German armistice applied to him.

America

Restrictions on Exports. Immediate Removal announced.

LONDON, November 27.
WASHINGTON.—The Trade Board announces the immediate removal of the restrictions on the export of several hundred commodities including machinery locomotives, chemicals, drugs, manufactured rubber and railway and building materials.

International Mercantile Marine. Disposal of British Vessels.

LONDON, November 27.
WASHINGTON.—The Government has refused to approve the transfer to a British syndicate of the British vessels owned by the International Mercantile Marine including the "Olympic" and other important ships. The Government has offered to take the vessels over on the same terms as the British offer.

Great Britain

The General Election. Feature of the Elections. The Part Women are Playing,

LONDON, November 27.
One of the outstanding features of the elections is the part which women are playing both as candidates and voters. The former include Christabel Pankhurst who is contesting a division of Birmingham, Mrs. How-Martyn at Hendon and Mrs. Hope who opposes Mr. Asquith in East Fife. The Pro-Government election authorities declare that eighty per cent of the soldiers on the western front are expected to vote, while the Liberal organs estimate thirty per cent. Coalitionist newspapers admit it has been a tactical mistake to antagonise patriotic labour by putting up Coalition candidates to oppose certain Labourites who have worked zealously during the war and the papers foreshadow a number of Coalition withdrawals.

German Exclusion a Test Question.

Election meetings are being held throughout the country and demonstrate the intensity of the feeling of all classes as regards the future exclusion of Germans from Britain, the surrender of the Ex-Kaiser and the punishment of other enemy criminals. This a definite test question which is being put to candidates.

Sinn Feiners in Ireland.

The feature of the election in Ireland is the campaign of Sinn Feiners who are running one hundred candidates for 155 seats. Not only in Catholic constituencies but they are also fighting every seat in Protestant Ulster. The Sinn Fein leader De Valera has been nominated for four constituencies including Dillon's and Devlin's.

Scattered Graves of Soldiers. Proposal to Bury all in one Place.

LONDON, November 28.
The Press Bureau states:—The Imperial War Graves Commission is considering the reburial of soldiers in isolated graves scattered across the battlefields which will shortly be recultivated. The Commission has decided that it is necessary to remove them to cemeteries where they can be reverently cared for. There are over one hundred and fifty thousand isolated graves in France and Belgium notably in Ypres and Somme battlefields where they are thickly strewn several miles in length and breadth. Any other course would be excessively painful to the relatives and unfair to landholders. Volunteers from among the comrades of the fallen will carry out the reburials under Chaplains. There are overwhelming reasons against exhumation of bodies. The removal of soldiers to their native countries would be contrary to the principle of equality of treatment. Few could afford the expense and the task of emptying four hundred thousand graves would be colossal.

Soldiers' Graves Abroad.

Uniform Headstones Approved. Inscription on the Central Warstone.

LONDON, November 27.
The Imperial War Graves Commission has decided upon the principle of uniform headstones for making graves of all ranks, pointing out to those who anticipated supplying a memorial of their own choosing, the necessity for avoiding differentiation and of co-operating in an action of the highest significance, namely the community of sacrifice. The Commission recommends that the headstone be thirty inches high and eighteen wide and bear the fallen man's rank, name, regiment and date of death. His next of kin will be permitted to add a three-line inscription. Mr. Rudyard Kipling is submitting to the Imperial War Graves Commission a suggestion for an inscription on the great war stone which is to form the central feature in all the cemeteries abroad, wrote, "it was necessary to find words of praise and honour which should be both simple and well-known and comprehensive and of the same value in all tongues and standing as far as might be outside the flux of men and things. After a search and consultation with all ranks and many races in our armies and navies, as well as with those who had given their sons, it seemed to me that no single phrase could be better than that which is the close of the tribute to 'famous men' in Ecclesiasticus, namely 'Their name liveth for evermore.' The Commission has approved this recommendation.

Dover Barrage Removed. Description and Object of Barrage.

LONDON, November 27.
The Dover barrage has been removed. The barrage formerly consisted of nets between the British and French shores in order to guard the entrance to the Channel and prevent the entrance of submarines. This was a difficult business as it was necessary to keep the passage partially open for merchant shipping. The nets alone did not fulfil their object and a barrage of mines and other buoyed obstacles was fixed up in 1917 and was constantly subject to attack by enemy destroyers from the Belgian ports in their effort to destroy the barrage.

The Tay Bridge. Submarine to Blow it Up. How the Danger was Frustrated.

LONDON, November 27.
The "Dundee Advertiser" publishes details of how a submarine's intention to blow up the Tay bridge was frustrated. An airman observed a large submarine lying on the sandy bottom of the river near Dundee. An alarm was immediately given and numerous minesweepers and destroyers were soon in the vicinity. The wire ropes of the sweepers struck the mark and a depth charge was immediately lowered. Then a heavy patrol boat dropped a very heavy charge. That did it. The oil and wreckage soon rose to the surface and subsequently the divers found thirteen of the crew within the wreck badly mangled and dead, while pieces of bodies were washed up on both sides. Two guns and a good part of the wreckage were raised and are now exhibited in Dundee.

British Air Raids. Total for Thirteen Months.

LONDON, November 27.
Altogether there were 709 British air raids into Germany during thirteen months up to November 11th, comprising 374 on large towns, 208 on aerodromes established for the defence of the Rhine and 126 on other Military objectives in Alsace Lorraine and Germany. The number of British air raids in Germany during twelve months was five times greater than German air raids in Britain in four years.

Palestine Campaign. Work of all Troops. Duke of Connaught's Tribute.

LONDON, November 27.
Presiding at a meeting of the Patriotic Fund Corporation, the Duke of Connaught said, after his recent visit to Palestine, he could testify to the magnificent work of all the troops British and Indian and Overseas under that fine tactful chief General Sir Edmund Allenby.

The Number of Returned Prisoners.

LONDON, November 27.
The Press Bureau announces:—The Inter-Departmental committee of war prisoners reports that since armistice 17,173 officers and other ranks have reached England and 6,395 officers and other ranks and 2,233 civilians are expected immediately.

British Prisoners. Their Shocking Condition. British Protest and German Reply.

LONDON, November 27.
Replying to the Government's protest against the shocking condition in which war prisoners are being released the German authorities stated that the Higher Command was doing its utmost to alleviate the conditions but the severity of armistice terms presented difficulties. His Majesty's Government replied to the Higher Command:—"No excuse will be accepted and full reparation will be exacted for unnecessary suffering of British prisoners. In reparation in kind cannot be made it will be made in person by officials who are responsible."

British-Born Women. Relaxation of Restriction

LONDON, November 27.
The Home Office announces the relaxation of the restriction upon British-born women who are aliens by marriage.

